

ABONNEMENTSPRIJS:
per kwartaal bij vooruitbetaling
f 2.73 plus inruilkosten
(per bodé 21 cent per week)
Verschijnt dagelijks,
behalve op Zon- en R.K.
Feestdagen.

BUREAUX:
ZUID-KON. WAL 14-18
HELMOND

De Zuidwillemsvaart

NIEUWE HELMONDSCHÉ COURANT

WAARIN OPGENOMEN „HET NIEUWS VAN DE WEEK“ HELMONDSCHÉ COURANT

HOOFDREDACTEUR: M. J. J. VISSERS, HELMOND

ADVERTENTIE:
van 1-5 regels f 1.50
elke regel meer 30 cent
Tusschen den tekst 60 cent per
regel; 1e pagina 90 ct. p. regel.
Bij abonnement belangrijke
reductie
Kleine annonces per 20 woor-
den f 0.80 bij vooruitbetaling
Telefoon Interc. 67
Gironummer 60590

De vleeschvoorziening.

In den loop van den zomer kan rantsoen-
verruiming worden verwacht.

Naar het Rijksbureau voor de Voedsel-
voorziening meedeelt, kan worden ver-
wacht, dat, behoudens onvoorziene om-
standigheden, het mogelijk zal zijn, in den
loop van dezen zomer tot een verruiming
van het vleeschrantsoen over te gaan.

Zoodra reeds is meedeelt, is een zekere
vermindering van den vleeschpartij met het
oog op de voedselpositie noodzakelijk en
bedraagt het percentage, waarmee de vleesch-
partij extra moet worden gekort, twintig.
Het vleesch, dat hierdoor beschikbaar
komt, zal vermoedelijk niet slechts tot de
voorziening van een reserve voor den winter
1941-1942, maar ook, in den loop van
dezen zomer, tot een vergrooting van het
vleeschrantsoen in staat stellen.

Deze vergrooting kan worden gevonden
in een verkorting van den geldigheidsduur
van de vleeschbon. Gelukkig men weet, is de
duur van deze bon thans van zestien tot
acht dagen verkort, doch krijgt men over
die acht dagen dan ook maar de helft van
het rantsoen, zoodat de totale hoeveelheid
vleesch, die men in zestien dagen kan
krijgen, ongewijzigd blijft. De reden voor
dezen technischen maatregel is, dat het
noodzakelijk was gebleken, iedereen slager
voorraad voor zestien dagen ineens te
leveren. De veemarkten worden welkijks
gehouden, zoodat de aanvoerperiode een
week bedraagt. Aanvoer- en afvoerperiode
duren elkaar dus niet. Nu hierin, door
middel van een halvering der afvoer-
periode, verbetering is gebracht, hoopt
men, te kunnen zorgen, dat de slagers
genoeg vleesch zullen hebben om de bon te
honoreren.

Intusschen is, voor de vleeschvoorziening
in de allernieuwste toekomst, de weers-
gesteldheid een tegenvaller. De hoop, dat de
koeien in dezen tijd genoeg voeder in
het weiland zouden hebben, om voldoende
in gewicht toe te nemen, is tot nu toe niet
verwezenlijkt. Is men echter den tegen-
woordigen, moeilijken tijd door, dan kan de
verwachting, dat een verruiming van het
vleeschrantsoen in den loop van den zomer
mogelijk zal zijn, gewettigd worden geacht.

De frauduleuze slachtingen.
Aan het bovenstaande moge worden ver-
bonden een krachtige opwekking tot alle
landgenooten van goeden wille om zich te
onthouden van bevordering van fraudu-
leuze slachtingen. Zij, die van deze slach-
tingen op eenigerlei wijze profijt trekken,
toon een bedenkelijk gemoed aan sociaal
besef. Dit geldt niet alleen voor vee-
houders, die frauduleuze slachtingen ver-
richtten, maar ook voor handelaren en
slagers, die menschen in de verleiding
brengen, zich vleesch, van frauduleuze
slachtingen afkomstig, aan te schaffen, en
voor de consumenten, die van de hun
geboden, gelegenheid gebruik maken. Fra-
duleuze slachtingen belemmeren een recht-
vaardige verdeling van de beschikbare
hoeveelheid vleesch, welke gelijkelijk aan
alle landgenooten ten goede behoort te
komen.

De menschen, wier morele besef niet
krachtig genoeg schijnt, om hen ervan
te weerhouden, van frauduleuze slachting-
en te profiteren, moeten, althans in
hun eigen belang, bedenken, dat vleesch,
van frauduleuze slachtingen afkomstig,

in vele gevallen ernstig gevaar voor de
gezondheid oplevert. Immers, bij de slach-
tingen zoodat als bij de bewaring van het
vleesch ontbreekt elke waarborg voor een
juiste behandeling in het belang van de
hygiëne. Met behulp van enkele voor-
beelden van gevallen, die zich hebben
voorgedaan, kan dit worden duidelijk
gemaakt.

Een geneesheer bleek in zijn kelder een
frauduleus geslacht schaap te bewaren, dat
hij voor vijf-en-veertig gulden had gekocht.
maar dat ziek geweest en zijn natuurlijke
dood gestorven was. De eigenaar van het
schaap had het cadaver voor vijf gulden
verkocht. De geneesheer, die uiteraard de
gevaaren van dergelijk vleesch zeer goed
kende, was ontzet, toen hij vernam, hoe
de zaak zich had toegedragen.

In de omgeving van Schalkwijk troffen
de controleurs een fraudeerend slachter
aan, die varkens eerst op de boerderij dood-
de en dan per kruiwagen vervoerde naar
het station, waar zij in een, niet meer in
gebruik zijnde, retirade afgeslacht werden.

In verscheidene gevallen constateerden
controleurs, dat vleesch, van frauduleuze
slachtingen afkomstig, in slaapgelegenheden
was verborgen.
In dit verband wordt uit een proces-
verbaal het volgende geciteerd: „Nadat wij
de geheele woning van verdachte, B., door-
zocht hadden, met uitzondering van de
plaats, waar het bed der echtelieden stond,
en geen resultaat hadden bereikt, verzochten
wij B., zijn echtgenote, die op het bed
lag, te doen opstaan. Na eenige minuten
verliet de echtgenote van B. het bed en
zei B.: „Komt maar binnen, heeren; de
kugel is nu toch door de kerk; hier is het
varken“, daarbij doelende op een zak, in-
houdende vleesch, afkomstig van twee frau-
duleus geslachte varkens, naast de vrouw
onder de dekens verstopt.“

In een ander geval vond men aan stan-
gen, in een bedstede aangebracht, hammen
en stukken spek hangende.

Legio zijn de gevallen, waarin geslacht
wordt in varkenshokken, waar de uit-
werpselen der dieren overal in het rond
liggen.

Velen, die vleesch, van frauduleuze
slachtingen afkomstig, in huis hebben, ver-
bergen het op de meest onhygiënische
plaatsen, wanneer zij controleurs zien aan-
komen. Zoo heeft men eens een half schaap
in een W.C. aangetroffen; een ham, op een
vliering onder oude stoflappen verborgen;
en, in een kist achter een kippenhok, onder
hout verborgen, vleesch van drie of vier
varkens.

En voor vleesch, op een dergelijke
manier behandeld, betaalt men in niet
zoo weinig gevallen fantastisch hoge
prijzen!

Bovendien zullen bij hen, die op onwet-
tige wijze vleesch hebben gekocht, bij
ontdekking van dit feit niet alleen het
desbetreffende vleesch, maar ook andere
gehamsterde voorraden worden weg-
gehaald.

aangeslagene (f 2.659) wordt aangetroffen
voor de jaren 1917/1918 en 1920/1921, het
laagste cijfer (f 2.075) heeft 1936/1937. Het
cijfer over 1939/1940 bedroeg f 2.136. Het
hoogste gemiddelde vermogens per aange-
slagene (f 87.000) komt in 1917/1918 voor,
het laagste (f 63.000) in 1935/1936. Voor
1939/1940 was het f 67.000.

Bij een vergelijking van de belasting-
plichtigen naar de grootte van hun in-
komen valt het op, dat slechts een zeer
klein deel in de hoogere inkomensgroepen
valt en dat dit deel van 1921/1922 op
1939/1940 nog kleiner is geworden.

In het laatst genoemde jaar had slechts
5 % een inkomen van f 5000 of meer.
Deze 5 % der aangeslagenen bezat 28 %
van de belaste inkomens en betaalde 66 %
van de inkomstenbelasting in hoofdsom.

Uit de cijfers voor de vermogensbelas-
ting blijkt, dat er in 1939/1940 nog 775
millionairs waren, terwijl er 1362 waren
in 1929/1930. Deze 775 millionairs betalen
tezamen 14 % der vermogensbelasting in
hoofdsom.

Van de gemeenten boven 20.000 inwo-
ners heeft Bussum het hoogste gemiddelde
inkomen per aangeslagene (f 3.484) en
Kerkrade het laagste (f 1.769). Het hoogste
gemiddelde vermogens (f 121.000) heeft de
gemeente Enschede, het laagste alweer
Kerkrade (f 39.000). De provincie met het
beste gemiddelde, zoodat voor inkomens
als voor vermogens, is Zuid-Holland; Lim-
burg heeft voor beide het laagste gemid-
delde.

Verdere bijzonderheden over de inko-
mens en vermogens in Nederland zijn te
vinden in het in den aanhef genoemde
maandschrift van het Centraal Bureau
voor de Statistiek, en in de binnenkort
verschijnende Statistiek der Inkomens en
Vermogens over 1939/1940.

DIT NUMMER BESTAAT UIT
TWEË BLADEN.

TELEFOONNUMMER

van de Redactie na sluitingsuur der
Kantoren 583.

DE ZOMERZEGELS 1941.

Verkrijgbaar

van 22 Mei t/m 30 September.

De zomerzegels zullen ditmaal gedurende
het tijdvak 29 Mei t/m 30 September ver-
krijgbaar worden gesteld, met een toeslag
boven de frankerwaarde, welke ten goede
zal komen voor de helft aan sociale doel-
einden (tuberculose, kanker- en rheuma-
tiekbestrijding en den arbeid voor onvol-
waardigen) en voor de helft ter tegemoet-
koming in den huidige nood der cultu-
reel werkers. De zegels zullen ook in het
verkeer met het buitenland geldig zijn en
wel tot en met 31 December 1946.

Zij verschijnen in vijf frankerwaarden,
namelijk:

1½ cent (bruin, toeslag 1½ cent) met de
beeltenis van Antonius Mathijssen (1805-
1878), Nederlandsch officier van gezond-
heid, die zich groote verdienste verwierf
door de uitvinding van het gipeverband.

2½ cent (groen, toeslag 2½ cent) met de
beeltenis van dr. Jan Ingen-Housz (1730-
1799), bekend Nederlandsch geneesheer en
natuurkundige, die o.m. de ontdekking deed
van het ademhalingsproces der planten.

4 cent (rood, toeslag 3 cent) met de beel-
tenis van Aagje Deken (1741-1804), Neder-
landsch schrijfster, vooral bekend geworden
door de „Historie van mej. Sara Burger-
hart“ en eenige andere romans in brief-
vorm, die zij tezamen met Betje Wolff-
Bekker, met wie zij de laatste zeven en
twintig jaren van haar leven samen-
woonde, schreef.

5 cent (groen, toeslag 3 cent) met de
beeltenis van Johannes Bosboom (1817-
1891), Nederlandsch schilder, die zich,
vooral met zijn kerkinterieurs, grooten
naam verwierf. In 1851 huwde hij met de
bekende schrijfster van historische romans,
mej. A. L. G. Toussaint.

7½ cent (wijnrood, toeslag 3½ cent) met
de beeltenis van Antony Christiaan Winant
Staring (1767-1840), Nederlandsch dichter.
Staring leefde van zijn 24e jaar af op het
landgoed Wildenborch bij Lochem en ont-
leende aan dit landelijk milieu de stof voor
vele zijner gedichten, waarvan „De hoofd-
dige boer“ en „Het vogelschieten“ tot de
meest bekende behooren.

De afmetingen van de zegels zijn dezelf-
de als vorige jaren (beeldgrootte 21 x
28,5 mm.). De zegels zijn in staal gegraveerd
en in plaatdruk uitgevoerd.

PRIJZEN
VAN SCHOENREPARATIES.

Mogen niet hooger zijn dan die, welke
9 Mei 1940 golden.

Gebleken is, dat in den laatsten tijd
door sommige schoenherstellers hogere
prijzen voor het herstellen van schoenen
worden berekend, dan is toegelaten. In
verband hiermede vestigt de gemachtigde
voor de prijzen er de aandacht op, dat
voor schoenherstellingen onder geen beding
hogere prijzen mogen worden berekend,
dan die, welke op 9 Mei 1940 golden.
Alleen kan, tengevolge van de doorbere-
kening van de omzetbelasting, een verhoog-
ing van deze prijzen met 2½ % als toe-
laatbaar worden beschouwd.

R. K. UNIVERSITEIT.

Ambtsaanvaarding
van prof. mr. J. Jurgens.

Gistermiddag had in de aula der R. K.
Universiteit te Nijmegen de ambtsaan-
vaarding plaats van prof. mr. Joh. Jurgens
als hoogleraar in de faculteit der rechts-
geleerdheid aan deze universiteit. Hij
sprak hierbij een rede uit, getiteld: „de
processuele werking der verjaring.“

Verjaring, aldus prof. Jurgens, is een
wijze van eigendomsverkrigting en ook een
wijze van tenietgang van verbintenissen.

Wanneer men wil nagaan, hoe die
eigendomsverkrigting en die tenietgang van
verbintenissen in haar werk gaan, kan
men dit onderzoek vergemakkelijken door
genoemde verkrigting en tenietgang te
vergelijken met andere in de wet bekende
wijzen van verkrigting en bevrigting van
verbintenissen.

Indien men een onroerend goed koopt,
wordt men eigenaar door koopovereen-
komst en levering, die zich uit in het op-
maken van een acte, en de overschrijving
daarvan in de openbare registers.

Wanneer iemand een haas schiet en
deze medeneemt, is hij door die enkele
daad eigenaar.

De verplichting tot levering uit een
koopovereenkomst voortvloeiende gaat te-
niet doordat koper en verkoper in onder-
ling goedvinden de overeenkomst ontbin-
den. De verplichtingen uit maatschap
kunnen tenietgaan door rechterlijke uit-
spraak.

Hoe gaat nu de verkrigting en de teniet-
gang bij de verjaring technisch toe?

Wanneer een goed dertig jaar wordt be-
zeten onder de in de wet gestelde voor-
waarden of gedurende dertig jaar een vor-
dering niet is geldend gemaakt, zal de
rechter, wanneer de eigenaar of crediteur
in rechte opvoert of voldoening vraagt,
moeten zeggen, dat hij deze vordering niet
kan toewijzen.

Hij kan deze vordering niet toewijzen,
omdat de wet als bewijsregeling dwingend
voor den rechter vaststelt als bevrigden-
zin als processueel middel via een burger-
rechtelijke procedure.

DIRECTEUR VAN EEN LEESKRING
GEARRESTEERD.

Een tachtigtal filiaalhouders
gedupeerd.

De 36-jarige C. S. F., directeur van een
leeskring te den Haag, is deze dagen door
de politie gearresteerd, verdacht van op-
lichting o.g. verduistering van verschillen-
de bedragen van f 500.— ten nadeele van
personen uit den Haag en in de provincie.

F. stelde in verschillende plaatsen in
het land filiaalhouders van zijn leeskring
aan en wist deze te bewegen een som van
f 500.— borg te storten, doch dit bedrag
zagen zij meestal niet meer terug.

De filialen konden op den duur niet
in stand worden gehouden, omdat er
gebrek aan belangstelling was. Bovendien
liet hij zich deze dagen failliet verklaren,
hetgeen voor verschillende filiaalhouders
aansleiding was aangifte bij de politie te
doen. Ongeveer tachtig van hen zijn de
dupe geworden van de praktijken van F.

Burgemeester van Groesbeek
gaat heen.

Bij besluit van den secretaris-generaal
van het departement van binnenlandse
zaken van 14 Mei 1941, is jhr. H. H. J. M.
van de Poll, op zijn verzoek, met ingang
van 15 Mei 1941, als burgemeester van de
gemeente Groesbeek, eervol ontslagen.

Duitsch legerbericht.

Britsche vliegvelden en
havensteden
gebombardeerd.

Engelsche strijdkrachten drongen
in Solloem door.

Een duikboot rapporteert als gezamen-
lijk resultaat van haar gevechtsactie het
tot zinken brengen van 26.000 b.r.t.
scheepsrumpf. De aanval werd 18.000 b.r.t.
reeds in vorige berichten vermeld. Het
luchtwapen vernietigde in het zeegebied
rondom Engeland twee schepen met te-
zamen 5.000 b.r.t. en beschadigde een
ander schip in een dck door voltreffers
van zwaar kaliber. Gevechts- en jacht-
vliegtuigen vielen overdag en des nachts
verscheidene Britsche vliegvelden aan en
vernietten een aantal vijandelijke vlieg-
tuigen op den beganen grond. Andere ge-
slaagde luchtaanvallen waren in den
nacht van Denderdag op Vrijdag gericht
op havensteden in Schotland en Zuid-Eng-
eland.

In Noord-Afrika sloegen Italiaansche
afdeelingen van het Afrikacorps een aan-
val van den vijand bij Tobroek af. Met
gebruikmaking van talrijke pantserwagens
rukten vrij sterke Britsche strijdkrachten
naar fort Capuzzo en Solloem en drongen
met deelen van hun strijdkracht Solloem
binnen. De vijand leed hierbij sterke ver-
liezen. Er werd een aantal gevangenen ge-
maakt. Lichte Duitse gevechtstvliegtu-
gen namen met succes deel aan de ge-
vechten bij Tobroek en Solloem.

In het gebied van de Midde-landsche Zee
bestookten formaties van het Duitse
luchtwapen in herhaalde aanvallen het
vliegveld Lucca op het eiland Malta met
brand- en brandbommen, welke groote
branden en verscheidene ontploffingen
verkten. Op het eiland Kreta werden
kazernes van den vijand in brand gewor-
pen en op een vliegveld werden drie toe-
stellen op den beganen grond vernield. In
het zeegebied om Kreta plaatsten Duit-
sche gevechtstvliegtuigen voltreffers op
bommen op drie groote koopvaardijschep-
en.

Bij de poging om in den loop van den
dag de Duitse Bocht en de bezette ge-
bieden binnen te vliegen verloor de vijand
bij elkaar vijf vliegtuigen.

In den nacht van Denderdag op Vrijdag
vloog de vijand met vrij sterke strijd-
krachten naar Noord- en Noordwest-
Duitsland en deed o.a. een aanval op
Hannover. Afzonderlijke vliegtuigen dron-
gen door tot Berlijn. Nergens ontford
noemenswaardige militaire schade. Onder
de burgerbevolking werden eenige perso-
nen gedood en gewond. Drie der aanval-
lende Britsche vliegtuigen werden onslag-
geschoten.

Bulgaren op het eiland Chios bevrigd.

Meer dan tweeduizend Bulgaren, die
door de Grieken naar het eiland Chios
waren verbannen, zijn door de Duitse
troepen, die het eiland bezetten, in vrijheid
gesteld en naar Caçalla gebracht, waar zij
door de Bulgaarsche autoriteiten zijn over-
genomen. De bevrigden bevinden zich in
een zeer slechten lichamelijken toestand.
Een vrij groot aantal Bulgaarsche benne-
lingen vervoert, naar men meent, nog op t
eiland Kreta. (D.N.B.)

In April meer dan een miljoen ton
tot zinken gebracht.

In aansluiting op het leverbericht van
Vrijdag verneemt het D.N.B., dat in de
maand April voor het eerst in dezen oorlog
meer dan een miljoen ton scheepsrumpf
tot zinken gebracht is. Dit buitengewone
succes van Duitse luchtmacht en marine
is overigens sterk beïnvloed door de voort-
durende aanvallen der gevechtstvliegtuigen
op de transportvloot der uit Griekenland
vluchtende Britsche troepen. Dergelijke
recordcijfers kunnen niet elke maand ver-
wacht worden. Niet de records trouwens
zijn in dezen oorlog beslissend, maar de
gestaagheid, de onophoudelijke uitholling
der Britsche oorlogseconomie. In de ge-
staagheid van het tot zinken brengen ligt
het doodelijke gevaar voor Engeland.

Aanval van Engelsche schepen
verijdeld.

Vijandelijke schepen, die Vrijdag de
Kanaalkust trachten te naderen, zijn door
Duitse marine-artillerie met succes be-
schoten. Zij moesten zich terugtrekken.

Bij de poging van twee Britsche gevechts-
vliegtuigen om het Noorsche gebied binnen
te vliegen, is Vrijdagmiddag een vliegtuig
van het type Bristol-Blenheim neerge-
schoten.

In luchtgevechten boven de Britsche
Zuidoostkust hebben Duitse jachttoe-
stellen twee Britsche jagers neergeschoten.
(D.N.B.)

Italiaansch legerbericht.

Malta en Cyprus
gebombardeerd.

Heldhaftige strijd in Oost-Afrika.

Het gisteren uitgegeven Italiaansche
legerbericht nummer 345 luidt als volgt:
In den nacht van 14 op 15 Mei hebben
Italiaansche en Duitse formaties vlieg-

BINNENLAND

INKOMENS EN VERMOGENS
IN NEDERLAND.

Slechts 5 pct. der bevolking een
inkomen boven f 5000.

De December-aflevering 1940 en de zo-
mer Maandschrift van het Centraal
Bureau voor de Statistiek bevatten cijfer-
materiaal betreffende de inkomens en
vermogens over de belastingjaren 1915/16
tot en met 1939/40.

Het bedrag der zuivere inkomens blijkt
van 1915/1916 tot 1921/1922 voortdurend
te zijn gestegen van f 1.236 miljoen tot
f 4.292 miljoen, waarna een daling is inge-
treeden tot 1924/1925. Hierop is, wegens de
verbetering van den economische toestand
een nieuwe stijging gevolgd tot 1930/1931,
waarop als gevolg van de in 1929 opnieuw
ingetreden economische crisis een terug-
gang is gevolgd tot f 2.666 miljoen over
1936/1937. Aanvankelijk onder den invloed
van de devaluatie van den gulden in 1936
is daarop een stijging gevolgd tot f 3.010
miljoen over 1939/1940.

Dezelfde oorzaken deden het bedrag der
vermogens toenemen van f 7.311 miljoen
over 1915/1916 tot f 13.589 miljoen over
1920/1921. Hierop door een daling tot
1923/1924. Hierop steeg dit bedrag tot
f 15.666 miljoen over 1929/1930, waarop,
behoudens stijgingen van 1933/1934 op
1934/1935 en van 1936/1937 op 1937/1938
een daling is gevolgd tot f 12.424 miljoen
over 1939/1940.

Het hoogste gemiddelde inkomen per



Binnenkort zal door de Nederlandsche Bank een nieuw bankbiljet
van f. 10.— in omloop worden gebracht, waarvan de beeltenis
op de voorzijde gegraveerd is naar het schilderij „De schoone
herderin“ van Paulus Moreelse (Pax-Holland)

tuigen belangrijke doelen, vliegvelden en vlootsteunpunten op Malta met zichtbaar succes aangevallen. In den loop van den dag werden de aanvallen door Duitsche eenheden herhaald. Tijdens een gevecht met vijandelijke jagers is een Hurricane-vliegtuig neergeschoten.

In Noord-Afrika zijn gevechten aan den gang in de buurt van Solloem. Door Italiaansche jachtvliegtuigen vergezeldes formies stuks hebben in den sector Solloem vijandelijke stellingen gebombardeerd. Andere Italiaansche en Duitsche formaties hebben Tobroek gebombardeerd, waarbij een luchtdoelbatterij en het pompstation door voltreffers werden geraakt en groote uitgestrekte branden werden veroorzaakt.

In het Oostelijk deel van de Middellandse Zee hebben onze vliegtuigen vliegvelden en spoorweginstallaties op Cyprus gebombardeerd. Vijandelijke vliegtuigen hebben eenige bommen geworpen op Rhodos, zonder slachtoffers of schade te veroorzaken.

In Oost-Afrika duurt de heldhaftige tegenstand van onze troepen bij Amba Alaba voort en zal in de geschiedenis als 'n nieuw zinnebeeld van de dapperheid en den roem van de Italiaansche soldaten voortleven. Ons garnizoen, van alle kanten door sterke formaties aangevallen, strijdt onder het permanent vuur der artillerie en het neerwerpen van bommen door den vijand met onontbeerbare moed verder en brengt den aanval zware verliezen toe.

Uit de overige sectoren valt niets bijzonders te melden.

BUITENLAND

TOENEMENDE ONLUSTEN IN PALESTINA.

Groepje opstandige Arabieren baren den Engelschen zeer veel zorg.

De haarden van onrust in Palestina breidden zich uit, naar uit Palestina gemeld wordt, ondanks de scherpste maatregelen der Engelschen om deze te onderdrukken. Van Engelse zijde is allereerst getracht om de Arabieren met voorloopleggen beloften in bedwang te houden. Toen dit systeem echter geen succes had, gingen de Engelschen tot arrestatie en ontvoeringen over, hetgeen tenslotte tot een algemeene opstandige beweging en tot de vorming van talrijke opstandige groepen leidde. Deze groepen baren den Engelschen zeer veel zorg. De opstandige groepen onderscheiden zich in het bijzonder door een buitengewone beweeglijkheid. Zij duiken plotseling in een plaatsje op, storten zich op de Britsche commandopost en vernietigen ze voortdurend versterking is aangekomen. Wanneer nieuwe Engelse troepen aankomen, zijn de aanvallers reeds kilometers ver weg en ondernemen een nieuwen aanval op andere Britsche posten. De Britsche autoriteiten in Palestina tasten voornamelijk in het duister wat betreft deze soort guerrilla-oorlog, die door de geheele bevolking wordt ondersteund. (D.N.B.)

Corps vrijwilligers voor verdediging van Palestina.

In verband met de oorlogsgebeurtenissen in het Midden-Oosten heeft, naar uit Jerusalem gemeld wordt, de regering van Palestina besloten om een wetsontwerp van kracht te doen worden, dat voorziet in de vorming van een „corps vrijwilligers voor de verdediging van Palestina binnen en buiten de grenzen.“ De publicatie van deze wet heeft onder de Arabische bevolking van Palestina een buitengewone opwinding veroorzaakt, daar men hierin een poging van de Britsche regering ziet om de Palestijnse Arabieren tegen hun rasgenooten in Irak en Syrië in het harnas te jagen. De Arabische leiders hebben het besluit genomen om de Arabische bevolking „en toetreden tot dit vrijwilligerscorps dringend af te raden en stellen de meest scherpe afweermaatregelen in het vooruitzicht, wanneer de Britsche autoriteiten een druk trachten uit te oefenen op de Arabieren om hen tot toetreding tot dit corps te dwingen. (D.N.B.)

HET GEVAL-HESS.

Amerikaansche persstemmen.

De New-Yorksche bladen publiceren onder groote opschriften een United Pressbericht uit Londen, getiteld: „De waarheid over Hess“. De beschikbare inlichtingen hebben bewezen, dat geheel afgezien van de vraag of Hess als oprechte vredesapostel of als agent eener nazi-intrige gekomen is, hij nog steeds een hartstochtelijk aanhanger van Hitler is. Hess gelooft, dat Duitschland onoverwinnelijk is en dat, wanneer de oorlog voortduurt, Engeland vernietigd zal worden. Hij gelooft, dat Churchill en een kleine kliek rondom hem de eenige Engelsen zijn, die den oorlog willen verlengen. Er bestaat tusschenverre niet het geringste bewijs, dat Hess op grond van een kloof tusschen de nazileiders of als verrader gekomen is, die bereid is belangrijke geheimen te verraden. Het heeft er ook niet den minsten schijn van, alsof Hess reeds dergelijke inlichtingen heeft gegeven of nog geven zal. Aangenomen wordt, dat Churchill spoedig de Britsche natie er voor zal waarschuwen een sentimentele houding tegenover Hess aan te nemen. (D.N.B.)

ONTSPANNING MERKBAAR.

In de Duitsch-Turksche betrekkingen.

Na de audientie, die de Duitsche ambassadeur van Papen Woensdagmiddag door den Turkschen staatspresident is verleend, is een verdere ontspanning in de Turksch-Duitsche betrekkingen merkbaar, zoo meldt het A.N.P. uit Ankara.

In parlementaire kringen der Turksche hoofdstad wijst men erop, dat men ervan overtuigd is, dat Duitschland op generlei wijze de Turksche integriteit zal schenden. Hierdoor is een belangrijke voorwaarde voor de toekomstige ontwikkeling der betrekkingen tusschen Turkije en het Duitsche rijk verkregen, zooals reeds blijkt uit het stijgende goederenverkeer tusschen beide landen.

Boodschap van Roosevelt aan Frankrijk.

De New-Yorksche bladen wijzen op de tendens van een Donderdag door president Roosevelt voorgelezen „boodschap aan Frankrijk“, waarin hij dit land aanspoort niet zijn steun te geven aan een politiek van de Duitsch-Fransche samenwerking.

De Washingtonsche correspondent van de New York Times schrijft, dat deze tendens niet alleen uit den tekst gebleken is, doch ook uit het feit, dat de boodschap terstond per radio naar Frankrijk is verspreid. De New-York Daily News is van meening, dat een politiek der Duitsch-Fransche samenwerking voor de diplomatie van Roosevelt een zware nederlaag beteekent en als een slag gevoeld wordt voor de wereldstrategie van Roosevelt, welke slag in betekenis terstond na de ineenstorting van het Fransche leger in den zomer van het vorige jaar komt. (D.N.B.)

STADS NIEUWS

GROOT CONCERT.

Door de plaatselijke gezelschappen in zaal „Flora.“

De beide Helmondsche muziekgezelschappen, Stadsharmonie „Philharmonia“ en Helmond's Muziekkorps, gaan met Helmond's Mannenkoor de in dit seizoen op touw gezette gemeenschappelijke concerten a.s. Maandagavond besluiten met een groot concert in zaal „Flora“. Op het programma staan werken van Rich. Wagner, Keler-Bela, Ch. Gounod, G. Bizet, Fr. Lohar, Jac. Hamel, Joh. Strauss, P. Tschalkowsky, C. M. von Weber, J. Massenet, Th. Koschot en A. Müller.

Wij sporen de muziek- en zangvrienden onder onze stadgenooten gaarne aan dit concert bij te wonen. Zij verleen en tevens een onmisbaar steun door aan onze plaatselijke gezelschappen.

De Lente

brengt jong leven en jong geluk!!

Bouw echter uw geluk op een veilige basis door nu al uw Meubelen te koopn bij R. van Gemert, dan weet U dat uw geld veilig belegd is in een degelijk en gezellig interieur.

Beleefd aanbevelend,

R. van Gemert

Complete Meubilerij.

R. K. Openbare Leeszaal „St. Augustinus.“

De parochianen van de St. Leonarduskerk worden er op attent gemaakt, dat het correspondentiechap Willem Beringspl. 88 in de zomermaanden gesloten wordt. Zij worden verzocht Zaterdag, 24 Mei hun boeken terug te bezorgen.

Benoeming.

Onze stadgenoot Me. A. M. M. Muledr, leerares Lichamelijke Oefening M.O. is met ingang van 1 Mei j.l. benoemd tot Consulente voor de Lichamelijke Opvoeding in de Inspectie Eindhoven.

Geneeskundige dienst.

De geneeskundige dienst zal hedenmiddag en morgen worden waargenomen door dr. Kolléwijn; op a.s. Donderdag (Hemelvaartsdag) door dr. Vingerhoets.

Zwembad Helmond.

Hedenmorgen 7 uur was de temperatuur van het water 11° (buiten 6°).

Fa. H. Roelofs & Zn.

Kerkstraat 8 - Tel. 367.

WONINGINRICHTING.

DE AA-WERKEN.

Aan de normalisatie van het vak Keldonk-Erp wordt druk gewerkt.

Naar wij vernemen vinden de werken ter normalisatie van het vak Keldonk-Beek der Aa flink voortgang. Zoals men weet wordt dit werk in eigen beheer en met behulp van machines en 'n 80-tal arbeiders uitgevoerd.

In bedrijf zijn hierbij een zgn. „trekschop“ (graafmachine), welke per week 4000 M3 grond kan verzetten en drie kleinere machines met een capaciteit van 2000 M3 per week. Van Keldonk naar Erp werd als eerste werk een omleidingskanaal gegraven met een afvoercapaciteit van circa 7 M3 per seconde.

Ter tegemoetkoming aan de bezwaren van landbouwerszijde, dat door de normalisatie der Aa bepaalde gronden te droog zouden worden, heeft het waterschap bij dit nieuwe werk over een lengte van 4 K.M. uit de as der Aa boorputten doen slaan om den invloed van het opstuwren van het water te kunnen pellen.

De normalisatie van vak Keldonk-Beek, dat ten Zuiden aansluit op de zgn. omgelegde Aa om Helmond, zal ongeveer een jaar duren. De kosten zijn bij de uitvoering in eigen beheer geraamd op f 561.000, welk bedrag als renteloos voorschot is verkregen.

LIESHOUT.

Tot geestelijk adviseur van den plaatselijken R. K. Fabrieksarbeidersbond is door Z. H. Exc. Mgr. Diepen benoemd de weleerw. heer kapelaan H. H. G. Smulders.

BEKKENDONK.

— *Coloradokever*. — Onder voorzitterschap van den burgemeester vergaderde ten gemeentehulze de plaatselijke Commissie tot bestrijding van den Colorado-kever. Evenals het vorige jaar, zal ook dit jaar weder iedere verbouwer van aardappelen zijn gewas 3 maal moeten bespuiten op nader op te geven datums.

De werkwijze is geheel als het vorige jaar. Men kan zich voor het besproeien der aardappelen opgeven bij P. Aarts en van den Boogaard te Beek en bij H. Donkers en H. Maas te Donk.

Voor leden van de R. K. Werkliedenvereniging bij voorz. Ant. Rooyackers.

Er zal dit jaar speciaal op goede bespuiting worden gelet, vooral daar bekend is, dat het vorige jaar „nagal binnendoor is gegaan.“

De meeste van deze „zondaars“ zijn bekend.

— *R. K. Boerinnenbond*. — De jaarvergadering van den R. K. Boerinnenbond H. Bernadetta vond plaats in de zaal Hijnbergen. Na behandeling der verschillende jaarpunten, gaf Me. Hoenselaar een lezing over praktische waschbehandeling in dezen tijd. Hierna vond een gratis-verlooting plaats. Voor den nieuwen cursus gaven zich 40 leden op.

EEN GOEDE FOTO VOOR UW

PERSOONSBEWIJS

EN NIET DUUR IS

ATELIER „PRINSES“

MOLENSTRAAT 223 — HELMOND

Deze zijn zeer geschikt om te vergrooten

GEMERT.

— *Jubile Boerenleenbank*. — Ter voortzetting der viering van het zilveren jubilé van de Boerenleenbank, had Donderdag een „rukbezochte feestvergadering plaats voor de dames der leden. Te drie uur werd in de parochiekerk een plechtig Lof gedaan, waarna allen zich vereenigden in het Alcoholvrij lokaal. Na het zingen van „Aan U, o Koning der Eeuwen“ schetste de heer Verbeeten, Hoofd-Inspecteur, ook thans het ontstaan, de werkwijze enz. der Boerenleenbank.

Na een tractatie, die er goed in ging, het zingen van enkele liederen en een verloting van mooie praktische voorwerpen, volgde sluiting.

— *Rerum Novarum*. — Zondag zal alhier het 50-jarig jubileum van Rerum Novarum kerkelijk worden herdacht. Nadat des morgens een algemeene Communie zal zijn geweest, wordt er des middags te 5 uur een plechtig Lof gehouden, waaronder Kap. N. A. Bijnen een feestpredicatie zal houden met als onderwerp: „Wat zegt de Kerk“. De viering is voorbereid door de R. K. Werkliedenvereniging, de afdeling Gemert van den N.C.B. de R.K. Middenstandsvereniging en alle jeugdorganisaties.

— *Distribuentie*. — Vanaf Maandag a.s. zal alhier de gelegenheid worden opgesteld een Brandstoffenkaart in te vullen voor het komende stookseizoen en wel: Maandag 19 Mei voor wijk A van 9 tot 12 uur v.m., en voor wijk B van 2 tot 5 uur n.m., Dinsdag 20 Mei a.s. voor wijk C van 9 tot 12 uur v.m., en voor wijk D, E, F van 2 tot 5 uur n.m.

— *Excursie*. — De afdeling Gemert van den K.O.B. maakt Dinsdag 20 Mei a.s. een excursie naar Handel. Er zal een bezoek gebracht worden aan „Huize Padua“ en aan de Kapel te Handel, alwaar tot besluit een kort Lof gehouden zal worden. De excursie staat onder leiding van Prof. E. Loeffeld, voorzitter van den heemkundekring „De Kommanderij Gemert“.

— *Boerinnenbond*. — De afdeling Gemert van de Boerinnenbond „St. Amelberga“ houdt Dinsdag a.s. te 2 uur een algemeene ledenvergadering in het Alcoholvrij-lokaal.

DEURNE.

— Door den Bisschop van 's Hertogenbosch is de Zeer Eerw. Heer Pastoor H. van Abeelen benoemd tot geestelijk adviseur van de afd. Deurne van den Ned. R. K. Transportarbeidersbond.

— *Conferenties*. — Te beginnen op Zondag 18 Mei zal hier een reeks conferenties gehouden worden, waaraan alle katholieken kunnen deelnemen. Vooral de ouders en de rijpere jeugd worden op deze bijeenkomsten verwacht. De conferenties beginnen Zondag om 3 en 6 uur. Ze worden gegeven door de parochiegeestelijkheid van het Dekenat.

— *K. D. O.* — Naar wij vernemen zal de katholieke Deurnesche gymnastiekvereniging K.D.O. op 22 Mei a.s. (Hemelvaartsdag) deelnemen aan den vier-kilometer-loop, welke werd uitgeschreven door de Bossche gymnastiekvereniging O.S.S.

ASTEN.

— Z. H. Exc. Mgr. A. F. Diepen heeft den weleerw. heer Kapelaan H. J. van Gestel benoemd tot geestelijk adviseur van den Kath. Grafischen Bond, afd. Asten.

Subsidie voor silobouw.

Teneinde den bouw van silo's aan te moedigen heeft de Regeering besloten een gedeelte der bouwkosten voor haar rekening te nemen, en een subsidie te verleen tot een bedrag van ongeveer een derde der stichtingskosten.

Hiervoor zijn bepaalde normen gesteld, afhankelijk van de grootte van de silo, maar in het algemeen mag men aannemen

Nationaal Front

houdt een 3-tal informatieve vergaderingen te Helmond op WOENSDAG 21 MEI a.s.

Spreker:

ARNOLD MEIJER

Tot een beperkt aantal kunnen introducties worden uitgereikt.

Aanvragen te richten aan den Heer J. JANSSEN, Beugelsplein 1, Helmond, Tel. 640.

dat ten hoogste f 2 tot f 3 per kubieke meter inhoud vergoed zal kunnen worden.

Het ligt in de bedoeling genoemde bijdrage te verleen voor alle silo's welke ten behoeve van den oogst 1941 zijn gebouwd, of nog zullen worden gebouwd; onverschillig of zij zijn uitgevoerd in gewapend beton dan wel in metselsteen met ijzeren klembanden.

Voorwaarde is echter, dat zij aan redelijke eischen wat bouw en constructie aangaat voldoen.

De beoedeling hiervan zal geschieden door of namens den Rijkslandbouwconsulent.

Indien men voor de bedoelde subsidie in aanmerking wenscht te komen, gelieve men dit zoo spoedig mogelijk schriftelijk op te geven aan den ondergeteekende, alwaar eveneens nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn.

De Rijkslandbouwconsulent voor Oostelijk Noord-Brabant, Dr. Ir. J. H. F. DECKERS.

St. Oedenrode.

De bibliotheek van

wijlen dr. H. Moller naar Leuven.

De persdienst van de stichting Brabantia Nostra deelt mede:

Onze stichting heeft de bibliotheek van wijlen dr. H. Moller aangekocht en geschonken aan de universiteit van Leuven.

De aankoop en het vervoer zijn mogelijk gemaakt door den milden steun van de directie van Philips' Gloeilampenfabrieken N.V. te Eindhoven en een inzamelingscomité, gevormd in Tilburgsche wetenschappelijke en industriële kringen, beheerd door mr. M. J. B. van Spaandonck.

De bibliotheek is nog aangevuld kunnen worden. Andere boekenschenkingen, mits van niet te grooten omvang, kunnen worden meegedonden, indien ze onverwijld worden toegestuurd aan den secretaris; A. P. Mutsaers, Wilhelminalpark 143 te Tilburg.

Bond van Brabantse Heemkundige Studiekringen.

Woensdag 14 Mei werd in Gilze een vergadering gehouden van propagandisten ter naaste voorbereiding van den nieuwen kring. De veertiende.

Onze heemkundige beweging verwacht 't lidmaatschap van de gewone menschen van alle lagen der maatschappij. Die zijn evengoed (en dikwijls nog meer dan de geleerden) juist heemkundig afgestemd; slechts de bekende Brabantse schuchtheid houdt hen er dikwijls van af zich uit eigen beweging op te geven, terwijl zij eigenlijk zitten te wachten om gevraagd te worden; om zich daarna met hart en ziel te geven aan de heemkundige beweging van hun eigen dorp en streek.

A.s. week volgt nu de kring Ravenstein. Daarna Bergen op Zoom, daarna Heeswijk, Dinther, Uden.

Er blijft een verblijdende groei in onze beweging: Eindhoven, Deurne, Dongen, Oosterhout zijn bijna gereed. Intusschen blijft ons wachten op de permissie uit Den Haag om ons mooie veertien daagse geïllustreerde Bondsblad te kunnen laten verschijnen. En avant, Brabantse werkers, ons werk moet af.

W. B.

Boerderij afgebrand te Schijndel.

Woensdag is brand uitgebroken in de boerderij van den landbouwer J. Pijnappels te Schijndel. Het vuur was in het achterhuis ontstaan, waar het gretig voedsel vond in een partij hooi en stroo. In korten tijd stond het achterhuis in lichterlaaie, terwijl de vlammen oversloegen naar de stallen en aangrenzende schuur. Het vuur werd aangewakkerd door den wind en weldra werd ook het woonhuis aangetast. Het vuur had zoo snel om zich heen gegrepen, dat de hofstede reeds was afgebrand, voordat de brandweer arriveerde. De geheele landbouwinventaris, de landbouwvoorraden en een partij hooi en stroo zijn verloren gegaan. Enige varkens en een aantal kippen en konijnen zijn in het vuur omgekomen. De oorzaak is onbekend.

Fa. H. Roelofs & Zn.

Kerkstraat 8 - Tel. 367.

WONINGINRICHTING.

Weer 20 slagers uitgesloten.

Het rijksbureau voor de voedselvoorziening in oorlogstijd maakt bekend, dat wederom een 20-tal slagers wegens frauduleuze slachtingen of het voorhanden hebben van vleesch afkomstig van frauduleuze slachtingen, voor geruimen tijd van het verkrijgen van een toewijzing van vee en vleesch door de Nederlandsche Veehouderijcentrale zijn uitgesloten. Uit Noord-Brabant bevindt zich bij deze uitgesloten slagers W. E. v. d. Wildenberg, Hoogstraat 388, Eindhoven.

ZWEMMEN.

Het zwembad is geopend, Zoo staat er in de krant. 't Is vijftien Mei, het ligt dus 't Zonnetje voor de hand. Het zwembad is geopend. We kunnen dus gerust Ons badpak op gaan zoeken En dan naar hartelust Gaan zwemmen en gaan duiken In 't water, want dat is Vooral in deze dagen. Ontegenzeggelijk frisch. Nog wel wat erg frisch lijkt het In dezen tijd van 't jaar, Nu de temperatuur niet Meer dan twaalf graden maar Aanwijst. Wie denkt aan zwemmen, Het water is zoo koud. Dat men het toch maar liever Nog bij de kachel houdt. Het staat zoo eigenaardig, Als men naar 't zwembad gaat, In 'n overjas gedoken. Waarvan de kraag opstaat. Het kleurt niet bij je zwempak Als je opvallend blauw Bij 't water staat te beven, Te rillen van de kou. Het staat wel wat heldhaftig, Al maakt het je niet schoon, Wanneer je ondanks alles Toch maar met veel vertoon Van kippevel de koude Fler en met moed trotseert En met je teen beginnend Het toch maar eens probeert. Ik houd heel veel van zwemmen. Ik deed het altijd graag. Maar dat wil toch niet zeggen, Dat ik het nu al waag, Om mijn onheil te zoeken In 't frissche waterbad. Dat in meer warme dagen De toevlucht is der stad. Bij zwemmen hoort wat warmte. Een beetje zonneshijn. Een poosje zonnebaden. Dat maakt het dubbel fijn. Men moet er bruin van worden, Niet blauw, dat is geen tint, Waarmee men met genoegen Het zwemseizoen begint. Maar 'k wacht toch liever wat, Alvorens te genieten Van een verkwikkend bad.

WIVA

GEMENGD NIEUWS

BELEEDIGING VAN DE N.S.B.

Verklaringen worden onderzocht.

Voor den Rotterdamschen politierechter had zich te verantwoorden de 21-jarige fabrieksarbeider A. B. te Gouda, verdacht van beleediging van de N.S.B. Verdachte zou op 1 Maart j.l. in een café te Gouda hebben gezegd: Ik heb gezien, dat in Mei 1940 een sergeant en drie soldaten door N.S.B.-ers zijn doodgeschoten. Verdachte verklaarde te hebben gezegd, had hij had gezien, dat een sergeant en drie soldaten werden doodgeschoten. Hij diende in de Meldagen als soldaat in het Nederlandsche leger en lag te Delft. In den vroege morgen van den 10den Mei had hij gezien, dat er uit huizen op de soldaten werd geschoten. Een sergeant en drie soldaten, met wie verd. door de stad liep, werden doodgeschoten. Verd. ontdekte evenwel te hebben gezegd, dat door N.S.B.-ers zou zijn gebeurd.

De politierechter, mr. Van Vollenhove, vroeg hierop, of verdachte den indruk had gekregen, dat dit door leden van de N.S.B. was gebeurd, waarop verd. bevestigend antwoordde.

Verd. kon geen namen noemen van personen, die getuige waren geweest van de doodschieten der militairen. Er lagen nu zoo verklaarde hij, in die dagen te Delft verschillende compagnieën en de soldaten, bij wie hij was ingedeeld, kende hij niet. Verd. stond op wacht, toen hij bevel kreeg met de hem onbekende soldaten door de stad te patrouilleren.

Mr. Van Vollenhove: In Delft zijn in Mei parachutisten gedaaid. Is het niet mogelijk, dat die de soldaten hebben neergeschoten?

Verdachte: Neen, ik heb gezien, dat zij uit huizen werden doodgeschoten. Verd. kon niet mededeelen, in welke straat dit gebeurde, omdat hij in Delft geheel onbekend was.

Twee getuigen verklaarden, dat verd. in een café te Gouda heeft verteld, dat een sergeant en drie soldaten waren doodgeschoten.

De politierechter heeft daarna de zaak naar den rechter-commissaris terugverwezen, opdat alsnog kan worden onderzocht, in hoeverre verdachte verklaringen juist zijn.

ENGELSCH LUCHTAANVALLEN.

Geen doden of gewonden.

Gisteren vlogen enkele Britsche toestellen boven ons land. Een aantal bommen werd neergeworpen. Gelukkig zijn geen doden of gewonden te betreuren. De meeste bommen vielen op het open veld. In een stad in Noord-Holland echter werden eenige woonhuizen min of meer beschadigd. Voorts werden zes koelen gedood.

Molen door bliksem getroffen.

Gistermorgen is tijdens een korte onweersbui te IJsselmuiden, de bekende molen aan de Roskam van het waterschap Kamperveen, door bliksemslag afgebrand. De bewoners konden zichzelf en een gedeelte van den inboedel redden.

Jeugdige dief gepakt.

De politie te Ermelo heeft Donderdag een vijftienjarige jongen gearresteerd, die zich in den loop van de laatste weken bij herhaling heeft schuldig gemaakt aan inbraak in een melkfabriek. Hij nam steeds groote partijen melkbons weg en verkocht deze aan inwoners van Ermelo. Het ontvangen geld maakte hij op. De knaap is overgeleverd aan den officier van justitie te Utrecht. Tegen verscheidene koopers is procesverbaal opgemaakt.

RIJKSMIDDELEN IN APRIL.

Opbrengst bijna 20 miljoen hooger.

De Rijksmiddelen brachten in April van dit jaar 62.29 miljoen gulden op, tegen 42.32 miljoen in April 1940. Over de eerste vier maanden van 1941 was de opbrengst 198.38 (v.j. 154.13) miljoen.

Wat de kohierbelasting betreft, per eind April was in totaal 103.07 miljoen gld. op kohier gebracht tegen 59.06 miljoen tegen het einde van April 1940.

INSCHRIJVING VAN MOTORRIJTUIGEN.

Niet van onbruikbare personenauto's en bussen.

De secretaris-generaal van het departement van Waterstaat heeft de volgende beschikking gegeven:

Artikel 1. Als vervoermiddelen, waarop dit besluit betrekking heeft, worden aangewezen: 1. motorrijtuigen, opleggers en aanhangwagens, geheel of gedeeltelijk ingericht tot vracht- of vervoer; 2. motorrijtuigen, uitsluitend bestemd tot het voortbewegen van opleggers of aanhangwagens (met uitzondering van landbouwtractoren).

Artikel 2. Zij, die op 15 Mei 1941 houder zijn van vervoermiddelen, waarop dit besluit betrekking heeft, zijn verplicht de voor 22 Mei 1941 te doen inschrijven in het register van de secretaris-generaal van het departement van Waterstaat te houden registers, ongeacht of de vervoermiddelen al dan niet voor onmiddellijk gebruik gereed zijn.

Artikel 3. Het doen inschrijven geschiedt door invulling en ondertekening van een inschrijvingsformulier 1941, dat kosteloos verkrijgbaar is bij de distributiediensten, en door tijdige opzending van dat formulier aan den inspecteur-generaal van het departement van Waterstaat te Den Haag.

Artikel 4. 1. Overtreding van de voorschriften, bij dit besluit gegeven, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste één jaar of een geldboete van ten hoogste f.10.000; 2. met betrekking tot de voorschriften van dit besluit is voorts van overeenkomstige toepassing het bepaalde in de artikelen 3, 2e lid, 4, 5 en 6 van de wet gebruik vervoermiddelen 1939; 3. motorrijtuigen, ten aanzien waarvan de overtredding is gepleegd, kunnen door den secretaris-generaal van het departement van Waterstaat verboden worden verklaard.

Artikel 5. Dit besluit kan worden aangehaald als inschrijvingsbeschikking 1941. In verband met bovenstaande wordt nog de aandacht op het volgende gevestigd: In verband met een bij het drukken onderzonden verdrag zullen alle formulieren, welke blijken het poststempel uiterlijk 14 Mei 1941 aan de post werden toevertrouwd, als tijdig opgezonden worden aangemerkt.

De aandacht wordt er voorts op gevestigd, dat de afwezigheid of onbruikbaarheid van bepaalde onderdelen, dus ook van banden, niet ontheft van de verplichting om het motorrijtuig te doen inschrijven. Slechts motorrijtuigen, die

in zodanigen staat van onbruikbaarheid verkeeren, dat dientengevolge herstelling of weder-in-gebruikneming redelijkerwijze uitgesloten is, komen op dien grond niet voor inschrijving in aanmerking.

Ook behoren niet voor inschrijving te worden aangegeven motorrijtuigen van bijzondere inrichting, welke niet bruikbaar zijn voor vervoer van goederen of vee, zoals brandweerauto's, reinigingsauto's, reparatie-, takel- en kraanwagens en dergelijke.

Personenauto's en autobussen blijven uiteraard eveneens buiten de inschrijving.

Geruchten betreffende de textielkaart.

Naar men ons van bevoegde zijde mededeelt, zijn de geruchten, welke zich momenteel hier en daar rond de textielkaart voordoen, van ledere grond ontleend.

De thans geldige textielkaart blijft van kracht tot 1 September a.s.

DAGELIJSCH VERKEERSONGELUKKEN.

Wielrijder aangereden en overleden.

Donderdagmiddag omstreeks 5 uur is te 's Gravenhage de 52-jarige mevr. G. van B., wonende aan de van Boetelaerlaan, op den hoek van den Westduinweg en de Douzestraat aangereden door een vrachtauto. Mevr. van B., die op de fiets was, kreeg een schedelbasisfractuur en werd door den geneeskundigen dienst naar het R. K. ziekenhuis aan het Westelinde vervoerd. Gisternacht is zij aan haar verwondingen overleden.

LAATSTE NIEUWS

DUITSCH LUCHTAANVALLEN OP ENGELAND.

Militaire doelen in Zuid- en midden-Engeland bestookt.

BERLIJN, 17 Mei (D.N.B.) Naar het D.N.B. verneemt, hebben sterke formaties van het Duitse luchtwapen in den nacht van 16 op 17 Mei een reeks belangrijke militaire doelen in Zuid- en midden-Engeland aangevallen. De voornaamste aanval begon na middernacht. Binnen een uur tijds wierpen sterke formaties Duitse gevechtsvliegtuigen brand- en brandbommen van allerlei kaliber op talrijke wapenfabrieken en andere industriële doelen in een stad in midden-Engeland.

ENGELSCH Vliegtuigen BOVEN DUITSCHLAND.

Slechts geringe schade.

BERLIJN, 17 Mei (D.N.B.) In den afgelopen nacht is de vijand naar West-Duitsland gevlogen. Zijn brand- en brandbommen veroorzaakten slechts geringe schade aan verscheidene woonhuizen en aan een onbelangrijke fabriek, waarbij eenige burgers gewond werden. Militaire of voor de oorlogvoering belangrijke doelen werden niet getroffen. Overal werd de vijand door den afweer belemmerd om zijn bommen met succes te plaatsen.

Nieuw Kroatië wordt koninkrijk.

PRINS UIT HUIS VAN SAVOYE AANGEZOCHT.

Officieel bekendmaking te Agram.

Te Agram is — naar het D.N.B. meldt — officieel bekend gemaakt, dat de kroon van Zwodomir gerestaureerd is, waarmede de monarchistische staatsvorm in Kroatië is hersteld.

Zondagochtend zal te Rome een Kroatische delegatie onder leiding van den staatsleider Pawelitsj aankomen om den Koning-Keizer te verzoeken een prins uit het Huis van Savoye aan te wijzen voor de Kroatische kroon. De delegatie zal te Rome belangrijke overeenkomsten van politiek, economisch en territoriaal karakter tekenen.

In politieke kringen te Rome wordt verklaard, dat de toekomstige drager van de Kroatische koningskroon voorlopig niet bekend wordt gemaakt, maar dat algemeen verwacht wordt, dat het een der jongere leden van het Huis van Savoye zal zijn. Daarmede, zoo wordt in deze kringen verder gezegd, vindt een beweging naar einde en haar bekroning, welke strekking was de beide door hun gelijk gerichte politieke en economische belangen lotverbonden landen Italië en Kroatië ten nauwste te verbinden. Geheel Italië toont de grootste belangstelling en warmste sympathie voor het op deze wijze verbonden en als onafhankelijk koninkrijk uit de ineenstorting van den vroegeren Joegoslavischen staat opgestane Kroatië. Deze verbinding wordt materieel gefundeerd door de plichtige ondertekening van een staatsverdrag tusschen de Italiaansche en de Kroatische regering. Dit staatsverdrag legt de definitieve territoriale staatsgrenzen van Kroatië vast en regelt den toegang van Kroatië tot de Adriatische Zee. Voorts worden de toekomstige economische en handelspolitieke betrekkingen tusschen Italië en Kroatië geregeld. Het Italiaansche volk, dat — naar in dit verband in politieke kringen te Rome wordt verklaard — in de grootste afhankelijkheid gehecht is aan zijn koningshuis, heeft zijn bijzondere vreugde erover doen kennen, dat een lid van het Huis van Savoye er toe geroepen is aan het hoofd van den nieuwen staat Kroatië te gaan staan. (D.N.B.)

TSJOENGKING GEBOMBARDEERD

Tonnen bommen uitgeworpen.

Van een luchtbasis in centraal-China wordt gemeld, dat Vrijdag golven van Japanse vliegtuigen tonnen bommen boven Tsjoengking hebben afgeworpen tijdens een verwoeden aanval, den derden van dit jaar. Ondanks het felle afweervuur konden de piloten het inlaan hunner bommen waarmaken voor zij veilig naar hun bases terugkeerden. (Domel)

Onze Sportrubriek

Een beslissing met consequenties.

In den wedstrijd Noad-Helmond heeft scheidsrechter Ridder van Rappard een der Noad-spelers tot de orde laten roepen op grond van het feit, dat deze speler beneden zijn krachten speelde. De arbiter stelde hier een daad, die formeel buiten zijn competentie ligt, want de taak van een scheidsrechter gaat slechts zoover als gedurende den wedstrijd spelregels overtreden worden. De N.V.B. heeft het gedrag van zijn scheidsrechter gesanctioneerd door den wedstrijd ongeldig te verklaren en opnieuw vast te stellen.

We hebben den wedstrijd in Tilburg helaas niet gezien en kunnen er uit eigen ervaring dus niets van zeggen. Wel hebben de meeste bladen in hun verslagen gewezen op het onsportieve karakter van het spel dat de Tilburgsche rechtverleuglen den beste gaf door naast en over te trappen op zoo'n wijze dat het in de gaten liep, zoals dat heet.

Afgezien echter van de waarheid van deze verslagen of de gegrondheid van de beslissing van den heer Ridder van Rappard is het misschien toch van belang er op te wijzen hoe wijdverdragend nu genomen beslissing voor de toekomst zijn kan. Het is inderdaad een precedent, van een omvang die men niet licht overschatten kan.

De N.V.B. laat Noad-Helmond overspelen op grond van art. 4 sub 5 van het wedstrijdreglement, waarin, zooals we gisteren publiceerden, o.a. staat, dat een wedstrijd als niet gespeeld kan worden beschouwd als een cijfal van een vereeniging klaarblijkelijk beneden zijn kunnen speelt.

Deze regel is in zijn opzet bijzonder fraai en gezond, maar nu de toepassing. Laten we een paar recente voorbeelden nemen. J.J. Zondag won W.S.C. van Kolping met 3-7. Laten we voorop zeggen, dat we den uitslag volkomen normaal beschouwen, waar hier een ploeg om haar behoud vecht tegen een team dat niets meer te winnen had, maar mag men nu niet als volgt redeneren: Kolping is praktisch en feitelijk veel sterker dan de Waalwijksche ploeg, de heele competitie is er om dat te bewijzen. Wie maakt nu uit dit cijfal klaarblijkelijk al dan niet beneden zijn kunnen heeft gespeeld? De scheidsrechter? Dan zou den arbiter onbegrensde macht gegeven zijn en zou er een basis gelegd zijn voor alle mogelijke willekeur.

Nog een voorbeeld: Picus, de versche kampioen van de 2e klasse C. moet één punt aan Top afstaan. Speelden de houthandlers hier niet kennelijk beneden hun kunnen? Is er thans voor b.v. Nevelo geen grond aanwezig om den N.V.B. te verwijzen naar artikel 4 sub 5 van het wedstrijdreglement en een onderzoek aan te vragen naar het karakter van dezen wed-

strijd of naar het inzicht van den scheidsrechter met betrekking tot de vraag of Picus zich wel voldoende heeft ingespannen om een overwinning te behalen? De opvatting van den N.V.B., dat een scheidsrechter een zodanig oordeel vellen kan, kan in den grond misschien goed zijn, in de praktijk zal ze duizend-en-een protesten uitlokken en ongekende moeilijkheden met zich brengen.

We willen hier maar even op wijzen, om aan te toonen, hoe belangrijk de spontane daad van Ridder van Rappard — behalve om verschillende andere redenen — ook in dit opzicht is. Nogeens we zeggen dit niet om wat er in Tilburg mogelijk gebeurd is goed te praten, maar we leggen den nadruk op het gevaar, verbonden aan een precedent met zoo'n draagwijdte.

We hebben zoo het vermoeden, dat de N.V.B. nog vaak aan deze haar beslissing herinnerd zal worden, want het is nu eenmaal een bij het einde van iedere competitie voorkomend verschijnsel, dat een zwakkere ploeg in het zicht van het degradatiegevaar een sterker eijfial klopt. En telkens als dit in de toekomst het geval is, zal een derde ploeg op het voorbeeld van Limburgia kunnen protesteeren.

We zijn benieuwd wie de volgende club zal zijn die dit inderdaad doet.

BURGERLIJKE STAND.

DEURNE.

Van 10-16 Mei 1941.

Geboren: Hendrica M., d. van W. Kuijten en van G. Sanders te Zeilberg, Voorpeel. — Petrus A., z. van Th. Smits en van J. A. Berkers te Liessel, Hoogdonk. — Henricus P. J., z. van H. J. Linders en van W. C. M. Vervuurt te Zeilberg, Parallelweg. — Maria G., d. van G. M. Thijssen en van M. G. M. Rongen te Liessel, Sloot. — Josephina C.

VERDUISTERINGSTIJD.

Er is bepaald, dat er verduisterd moet worden tusschen zonsondergang en zonsopkomst.

Deze tijden zijn voor morgen:

ZONSOPKOMST	ZONSONDERGANG
5.40	21.33
MAANOPKOMST	MAANONDERGANG
2.44	13.25 L.K.

M., d. van A. L. Arts en van M. C. Wijnen te Helenaveen. — Petronella H., d. van P. M. Janssen en van H. L. Maessen te Helenaveen. — Gerardus H., z. van P. J. v. d. Rijt en van I. v. Heugten te Deurne, Derp. — Petronella F. J., d. van F. W. Goossens en van M. F. Verheijen te Deurne, Vlissingestraat.

Ondertrouwd: Franciscus P. J. Manders, 26 j. te Neerkant en Josephina Verberne, 24 j. te Liessel. — Johannes W. Vogels, 29 j. te Bakel o.a. en Wilhelmina W. Berkers, 25 j. te Deurne. — Aloisius Aarts, 23 j. te Asten en Anna Strijbosch, 21 j. te Liessel.

Getrouwd: Hendrikus Trines en Maria Th. van Rijt, beiden te Neerkant. — Franciscus J. van Tilburg te Vliedren en Johanna M. L. v. d. Boomen te Deurne. — Martinus P. Rovers te Asten en Petronella M. Tjassens te St. Joseph-Parochie, Deurne. — Antoon Kessels te Helmond en Wilhelmina Rooijackers te Deurne, Bakelschedijk. — Jacobus Arts en Theodora H. Hendriks, beiden te Helenaveen.

Overleden: Maria E. Mertens, 67 j., echtg. van Johannes van Moorel te St. Joseph-Parochie, Deurne. — Petronella J. Munsters, 17 j. te Deurne, Zeilberg.

N.V. Koninklijke Nederlandsche Machinefabriek

v.h. E. H. BEGEMANN
HELMOND.

De Jaarlijkse Algemeene Vergadering v. Aandeelhouders

wordt gehouden op DONDERDAG 29 Mei 1941 te 14 uur, ten kantore der Vennootschap. De toegang wordt verleend aan Aandeelhouders, die hunne aandelen daartoe, uiterlijk 25 Mei, ten kantore der Vennootschap gedeponeerd hebben. De agenda van de te behandelen punten, de Balans en Winst- en Verliesrekening liggen vanaf heden voor Aandeelhouders ter inzage ten kantore der Vennootschap.

DE DIRECTIE.

SCHUURBLADJES „Tante Blank“

schuren de kachel- en ornuc-plaat direct spiegelblank. Verrassend succes. is door niets te vervangen.

WAARSCHUWING!

Alvorens in te gaan op dienstbetrekkingen aangeboden in advertenties, verzukte men nimmer vooraf inlichtingen aan te vragen welke gratis gegeven worden door de R. K. Vereeniging ter Bescherming van Meisjes in Nederland. In iedere Parochiekerk vindt men kaarten met het adres van dames, waar U deze inlichtingen kunt bekomen.

RIJKS HOGERE BURGERSCHOOL MOLENSTRAAT - HELMOND

Het TOELATINGSEXAMEN heeft plaats op 30 Juni en 1 Juli a.s. om 9 uur. Gelegenheid tot inschrijving van candidaten: alle Dinsdagen en Donderdagen van 17-19 uur. Stadhuisboekje meebrengen. Aan minvermogene leerlingen kunnen van Rijkswege boeken en leermidde in bruikleen worden verstrekt.

De Directeur, I. J. H. J. KUIJPERS.

Besparing

van punten voor zeep en textiel

Edel-Stijfsel

CRACKFREE

maakt alle stoffen als nieuw

Fabriek N.V. „ONDER ONS“ DE KRIM (O.)

SPORTARTIKELN

Voetbal
Gymnastiek
Hockey
Tennis

FR. DE WUFFEL EN ZOON

Kerkstraat 5 — Telefoon 311 — Helmond

ONZE VERBOUWING IS THANS GEREED!

Wij brengen nog een volledige sortering

WALA CORSETTEN

van prima kwaliteit en afwerking.

KOMT U EENS KIJKEN!

Bruning

ALLEENVERKOOP
CORSETTENUIS

De Filmprogramma's te Helmond

THEATER CENTRAAL.

„JEUGD.“

Men kan tegen inhoud en strekking van de inmiddels beroemd geworden Velt Harlan-film „Jeugd“ misschien veel in te brengen hebben, over de filmische kwaliteiten en deze rolpren kan wel geen discussie ontstaan. Het is zonder twijfel het beste product van dezen regisseur die o.a. met Jid Süss eveneens groeten naam maakte. Sober maar indringend zijn de elementen waarmee de liefdestragedie op een zonnige dorpspastorie wordt opgebouwd. En hoe suggestief werkt menige bijna onopvallende kleinigheid in het groote geheel van dit verhaal.

„Jeugd“ heeft op een speciale voorstelling in zaal Drouen als smalfilm reeds gedraaid en uitvoerig hebben we toen zowel op verdiensten als bezwaren tegen deze film gewezen. Onze sympathie voor den pastoor, zijn nicht en den jongen student wordt grif gewonnen en den star-dogmatisch redenerenden kapelaan vinden we allermint een gelukkige figuur. Dat wil nochtans niet zeggen, dat we zoo ver zouden willen gaan, dat de ene partij steeds gelijk, de andere immer ongelijk had. Trouwens aan het einde, als het meisje na haar lichtzinnige daad, in wanhoop gebracht door den kapelaan, zich aan haar eigen leven vergrepen heeft, dan erkent de goedmoedige pastoor: „wij allen hebben schuld.“

De inhoud zij hier nog in enkele trekken weergegeven. Op een rustieke pastorie leven een pastoor, zijn kapelaan en een jong meisje, dat het nichtje van den pastoor is. Er komt een jongeman logeeren die naar de universiteit gaat. Er ontstaat tusschen hem en het meisje een innige liefde, die des te hechter wordt naarmate het meisje zich meer bangemaakt ziet door de dwaas voorgestelde dreigementen van den kapelaan. Het einde is, dat de twee geliefden zich laten gaan. De kapelaan, die hier de min of meer onwettelijke functie van spion vervult, weet alles en stelt den pastoor op de hoogte. In haar geschoktheid gaat het meisje van de pastorie weg en later vindt men haar in het meertje....

Eugen Klöpfer speelt den sympathieken pastoor, Werner Hinz de moeilijke rol van kapelaan. Kristine Söderbaum is het darme Anje en Hermann Braun haar wat jongensachtige liefde.

Volwassenen raden we aan deze film beaalt te gaan zien.

In het voorprogramma draaien enkele journaals en een cultuurfilm over het dievenleven.

BIOSCOOP „SCALA.“

„DE DRIE CODONA'S.“

Deze film behandelt in een fantastische schildering den levensloop der trapeze-artisten, die drie Codona's, die ongeveer 'n kwarteeuw geleden met hun befaamde „driedubbele salto mortale van trapeze naar trapeze“ de hoofdsteden der geheele wereld in bewondering brachten.

De film begint als Edward Codona, bijgenaamd „de vogelmensch“, in zijn circusje van de vliegende trapeze omlaag stort en zwaar wordt gewond. De artist komt erdoor in de grootste armoede te vervallen en in zijn lot deelen z'n twee zoons Alfredo en Lalo en z'n aangenomen dochtertje Vera.

De kinderen blijven onder leiding van hun vader in 't vak en vinden hoofdzakelijk empool in 'n bescheiden kermistent. Op een avond trekt Vera de aandacht van een manager van het groote Ringling-circus te New York en zij wordt geëngageerd voor het luchtballet. Pas na eenige jaren ontmoet Alfredo het indertijd heimelijk vertrokken pleegzusje weer en deze weet dan te bereiken, dat de twee broers aan het groote circus worden verbonden. Zij berelt ook, dat Alfredo en Lalo met haar gaan oefenen voor het droombeeld van hun vader: de „driedubbele salto.“

Dan wordt de beroemde luchtaerobate Lillian Leitzel voor het Ringling-circus gecontracteerd en in de liefde voor deze artiste vindt Alfredo de ijzeren verbetering om den doodensprong „onder de knie“ te krijgen. De wereldoorlog breekt uit en Lillian keert naar haar vaderland terug, juist als de drie Codona's met hun ongevenaard nummer allerwege successen oogsten. Op een tournee door Europa vinden Alfredo en Lillian elkaar terug en treden dan in 't huwelijk. Voor Vera is dit een zware slag, daar zij Alfredo eveneens liefheeft. Lillian besluit nog een tournee te maken om de toekomst veilig te stellen, maar bij haar laatste optreden in Kopenhagen vindt zij den dood. Alfredo kan het verlies niet dragen en doet een val, welke hem een schouderfractuur bezorgt. Het einde van zijn loopbaan schijnt nabij, doch dan offert Vera zich op en trouwt met den zenuwzieken man. Nog eenmaal zullen duizenden getuige zijn van Alfredo's doodensprong. Met een gruwelijke wanhoopsdaad van den zenuwzieken artist eindigt dan dit circusedrama.

BIOSCOOP ALCAZAR.

„BEL AMI.“

Alcazar brengt deze week de amusementsfilm „Bel Ami“, van Willy Forst nog eens terug. Volwassenen.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders van Helmond; brengen ter openbare kennis.
Dat de lijst van de stieren in het district Helmond die in het voorjaar 1941 geëerd of afgekeurd zijn, zoals deze lijst door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij hun besluit van 30 April 1941 Prov. Blad 23-1941 is vastgesteld ter secretarie der gemeente Helmond, afdeling Algemeene Zaken voor een ieder ter inzage ligt.
Helmond, 14 Mei 1941.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. J. EBBEN lb.
De Secretaris.
HIKSPOORS.

ANTI-MOT

Met de schoonmaak bergt U uw winstkleeding op. — Wees NU vooral ZUINIG op uw kleeding!

KOFA

echter zorgt voor U!

ANTI-MOT ZAK
voor kleeding dubb. geodeerde 40 ct.

Anti-Mot Dekzak
voor een of meer dekens 1.-

ANTI-MOT ZAK
voor 2-4 kleedstukken met panty-erous-chen laag en hanger 75 ct.

Anti-Mot Vossenzak
met hanger, de beste manier om uw bont tegen 75 ct.

ANTIMOTZAKKEN

triplex papier met extra antimotpant-erous-chen 1.25

IN ONZE EPCO-AFDEELING

MOTTENBALLEN
per doos van 60 stuks 12 ct.

MOTTIPS
verpakt in cello. phaan, aano-geur 26 1/2 ct.

MOTTENKEGELS
24 stuks in doos 6 ct.

ODOTS
voor 'risico' lucht in uw kamer versprei bloemengur 26 1/2 ct.

MOTTENGAS
per rol-atie 10 ct.

LUCHTRE NIGERS
practisch en hygiënisch 7 ct.

KOFA-MAGAZIJN - HELMOND



Geen stof! Geen kolendamp met

CENTRALE VERWARMING

De eisch des tijds. Vraagt koste oor richtingen

Fa. P. G. KUIJPERS & ZONEN

Bakelscheweg 8. Telef. 590. Helmond

HET SPORTHUIS

voor een fijnere leeren

Damestasch

naar

Th. Stockx-Rooymans

TELEFOON 358

KLEINE ANNONCES

Kleine Annonces worden geplaatst op DINSdag, DONDERdag en ZATERdag
PRIJS 80 CENT MAX. 20 WOORDEN
elk woord meer 6 ct. Bij drie achtereenvolgende plaatsingen van hoogstens 20 woorden 2.10 en elk woord meer 6 ct. per plaatsing.

UITSLUITEND BIJ VOORUITBETALING

Radio-reparatie-richting, vakkundige bediening, desgewenscht eerst prijsopgave van de onkosten. Let op het juiste adres: K. Meerding, Kromme Steenweg 8A. Draaistroommotoren uit voorraad leverbaar.

VERKRIJGBAAR
Violet en tomatenplanten van prima soorten. Tevens nog een partijtje erwtenstijfs te koop, J. Reemers, Binkdierseind 21, Helmond.

TE KOOP
twee rackets, een jaar gespeeld. Br. onder no. 893 bur. dezer.

TE KOOP
nieuwe beige wollen mantel maat 40, regenmantel zoo goed als nieuw, maat 40, en een formuul, merk Klippersbusch. Br. onder no. 894 bur. dezer.

PLAATS
voor vraag of aanbod een kleine annonce.

VERPLAATST
van Havenweg 9 naar Binkdierseind 31: Chemische Wasscherij en Ververtij W. J. Swinkels.

PRIMA HEERENRIJWIEL
zoo goed als nieuw, met originele torpedonaaf en nog goede banden, prijs f 35, Jan Roosen, Markt 45, Helmond.

ZAAI-BOEKWEIT
Mals en Sukermaals, benevens alle andere zaden uit voorraad leverbaar. N. v. d. Kimmende's Zaadhandel, Mierlo.

ZOO SPOEDIG MOGELIJK
gegraaft net R. K. Dagnijsje. H. Hendriks-Jacobs, Molenstraat 136, Helmond.

GEVRAAGD
Plaats- en Bankwerker, Autogeen Lasser, Alleen volslagende vaklui gelieve zich aan te melden. N.V. Jumbo Motor Company.



DOUWE EGBERTS FAMA

„krachtig en voordelig“

250 gram per bon

36 CENT

Wenscht u een nieuwe Haard te koop?

Dan even bij ons binnen lopen,

U krijgt goeden raad, al is het koud en guur,

U zit gezellig, bij de juiste temperatuur!

B. SPRENGERS & ZONEN

HELMOND - KERKSTRAAT 31

Enormen voorraad.

Zorgt tijdig.

Ondanks minder boter, suiker, etc.
toch heerlijk bakken!
met Backin!



Ook in deze distributietijd kunt U heerlijke dingen bakken met Dr. Oetker bakpoeder Backin, vooral indien U werkt volgens de Oetker-recepten, die aan de tijdsomstandigheden zijn aangepast. Een dezer recepten vindt U hieronder vermeld. Maak het eens klaar met met Backin! U krijgt een pracht van een luchtigen tulband!

RECEPT VOOR TULBAND.

125 gr. boter, margarine of vet, of 5-6 eieren, 150-175 gr. suiker, 2 eieren, 1/2 l. flesje Dr. Oetker Aromas (citroen), 1 pakje Dr. Oetker bakpoeder Backin, 1/2 l. rozijnen en krenten of 150 gr. tuitl fruit.

Roer de boter (margarine, vet) tot schuim en voeg één voor één suiker (of lemmetjes met de suiker vermengen) eieren, citroenaroma en het met vet melk aangevuld te saus- of puddingpoeder toe. De met „Backin“ gemengde en gezeeide boom wordt afwisselend met de overige melk doorgewend. Slechts zooveel melk gebruiken, dat het beslag

dik van den lepel valt (breekt). De gewaschten krenten, rozijnen of in dobbelsteentjes gesneden tuitl fruit worden tenslotte door het beslag gewerkt. Bakken in een met vet bestreken tulbandvorm ongeveer 60 minuten bij matige hitte.

GRATIS op aanvraag het nieuwe, gelijstreepte Dr. Oetker-boekje „Recepten voor dezen tijd“. Schrijf nog heden!

Vraagt uitsluitend Dr. Oetker Pudding! De oude onveranderde prima kwaliteit! 3 pakjes op één bon.



VELO WASCHMACHINES

FILIAAL TE HELMOND: SMALLE HAVEN 8

HUWELIJK

DAMES EN HEEREN.

Behoort u reeds tot de gelukkig getrouwden? Zoo niet schrijft dan vo. verzoeken, naar het

BEMIDDELINGSKANTOOR „HILVERSUM“

Vaariweg 147, Tel. 7091, Hilversum

Met eenige kantoor met besliste zekerheid van slagen.

Deze zekerheid kunnen wij U bieden, omdat wij over geheel Nederland de beste relaties hebben.

Bij ons staan ingeschreven, dames uit beschaafde stand, knap en bemiddeld, en heeren met vaste positie en inkomsten of pensioen.

Schrijft ons dus Uw wenschen, en gij zult spoedig behoeven tot de gelukkig getrouwden, daar wij ons geheel met alle krachten voor U beschikbaar stellen.

Alle inlichtingen kunt U kosteloos in blanco couvert ontvangen. Geheimhouding op eerewoord verzekerd.

HET NEDERLANDSCH BALLET

40 DANSERESSEN EN DANSERS

— met medewerking van het —

Nederlandsch Symphonie-Orkest

onder leiding van Mr. Harm Smedes.

— Georganiseerd door de —

Nederlandsch-Duitsche Kultuurgemeenschap

Werkgemeenschap: Helmond.

OPVOERING

Donderdag 22 Mei 1941

— 's namiddags 15 uur —

in Concertzaal „FLORA“ (Drouen)

Voorverkoop voor niet-leden bij Drouen Maandag 19 en Dinsdag 20 Mei van 11.30 uur tot 14 uur

ENTREEPRIJS f 1.— incl. Programma.

Voor leden der N. D. K. bij K. Ulbrich, Veestraat 49 vanaf Zaterdag 17 Mei

ENTREEPRIJS f 0.50 incl. Programma.

HELMONDSCH BAD- EN ZWEMINRICHTING

AFD. VOOR DAMES EN HEEREN

KANAALDIJK W.Z., TEL. No. 162

REGLEMENT

Art. 1. DE INRICHTING IS GEOPEND: van 15 Mei t. en m. 31 Mei

Werkdagen behalve 's Zaterdags: van 7.30—11.30 u. en van 15—19 u.
's Zaterdags: van 7.30—11.30 u. en van 14—19 u.
's Zondags: 15—19 u.

van 1 Juni t. en m. 15 Aug.

Werkdagen behalve 's Zaterdags: van 7.30—11.30 u. en van 15—20.30 u.
's Zaterdags van 7—11.30 u. en van 14—20.30 u.
's Zondags van 16—20 u.

van 16 Aug. t. en m. 14 Sept.

Werkdagen behalve 's Zaterdags: van 7.30—11.30 u. en van 15-zonsondergang
's Zaterdags van 7.30—11.30 u. en van 14-zonsondergang
's Zondags van 15—19 u.

(Als Zondagen worden ook be chruwd algemeen erkende en R. K. Feesdagen).

DE INRICHTING IS DINSdagVOORMIDDag GESLOTEN

Art. 2 TARIEF

Op Woensdag van 17—19 u. of 17.30—20.30

of zonsondergang f 0.05 p. bad

Op Zaterdag van 14—17 u. of 14—18 u.

(1 Juni—15 Augustus) f 0.05 p. bad

Op alle overige uren f 0.15 p. bad

Prijs per 10-badenkaart f 1.00

Prijs per 20-badenkaart f 1.60

Prijs van een eerste persoonsabonnement f 5.00

Prijs van een tweede persoonsabonnement uit hetzelfde gezin f 3.00

Prijs van een volgend persoonsabonnement uit hetzelfde gezin f 2.00

Prijs van een gezinsabonnement f 12.50

Voor het gebruik van een zwembroek met handdoek f 0.10 per keer

Voor het oewaren van een zwemork f 1.00 per te toen

Voor het parkeren van een auto f 0.10 per keer of f 1.50 per seizoen

PRIMA VOGELZADEN

Vo-elkoben, Goud-vies Aquaria en toevoeren koep U het voordeeligt bij:

J. AMIJS & Zn. BINKDIERSEIND 50. HELMOND.

Steeds Kanaries gevaagd!

NOTARIS VAN ALPHEN

TE HELMOND

zal publiek verkoopen:

Op Dinsdagen 20 en 27 Mei 1941 om 3 uur in café van Wetten-Verbaandert, N.Kon.Wal, Helmond, voor inzet- en toelag, voor de kinderen wed. P. H. van Bussel-Melters:

Hun goed onderhouden

WOONHUIS

MET ERF EN TUIN, gunstig gelegen te Helmond a. d. Kluisstraat 44, groot 160 M², belend Aa. Ma. Kooelen, J. Badenhuizen en de Eerw. Zusters.

Het pand is voorzien van gas-, water- en elektriciteitsgeleidingen en bevat gang, voorkamer, huiskamer, alcoof, keuken, kelderkast, W.C.; boven: 2 kamers en zolder.

Belastingen van 1 Januari 1941 ten laste van koper; terstond te aanvaarden met bijrekening van 1 1/2 % van den koopprijs; betaaldag 30 Aug. 1941.

NOTARIS VAN KEULEN

TE HELMOND,

zal publiek verkoopen:

Op Dinsdag 20 Mei 1941, des voorm. om 10 uur, te Mierlo op Lungendonk, ten verzoeken en ten hulpe van den heer Th. Kersten, tegen contante betaling:

HOOG- EN LAAGKAR, ploegen, eggen, landbouwgereedschappen, melkkannen, melkgereedschap, biestensnijder, kunstmeststrooier, gierton, maaimachine, gevende koe, wammolen, slijpsteen, hakselmachine, 2-wielig melkwagentje, cultivator, schlierdijen, tafels, stoelen, kachels, enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Goud en zilver,

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

als: gouden horloge en ketting, brillen, zilver horloge, presentierbad, lepels en vorken, soepel, sulkerstrooier, klontestang, peper- en zoutstel, flesschenbakken, servetringen, taartschep, Chineseche waterpijpen, voorsnijmes- en vork en groote en kleine messen met zilver, flesschenringen en stoppen, antiek kroontje voor Mariabeeld enz.

Kijkdagen: Maandag 19 Mei van 2-5 uur, en op den verkoopdag van 10-12 uur, tegen betaling van 10 ct. entree ten bate der Misste; het goud en zilver is op die uren te bezichtigen ten kantore van den notaris.

OFFICIEELE PUBLICATIE

van het Departement van Landbouw en Visserij.

Kunstmatig drogen en malen van Gras en Klaver.

Het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in oorlogstijd wijst op, dat het kunstmatig drogen en het malen van gras en klaver krachtens artikel 1, lid 1, van het veevoederbesluit 1939, verboden is, behoudens een vergunning verleend door het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in oorlogstijd.

Zij, die voor een vergunning in aanmerking wenschen te komen, dienen een desbetreffende aanvraag te richten aan de Afdeling Veevoederdistributie van het rijksbureau voornoemd, Bezuidenhoutseweg 15, 's-Gravenhage.

Aanvragen, welke na 24 Mei 1941 zijn binnengekomen, worden niet meer in behandeling genomen.

OFFICIEELE PUBLICATIE

van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart.

Chemische producten.

De Directeur van het Rijksbureau voor Chemische Producten, daartoe gemachtigd door den Secretaris-Generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, maakt bekend dat in de Staatscourant van 15 Mei 1941 een Beschikking is verschenen, waarbij de bij de Chemische Productenbeschikking 1941 No. 1 behorende tabellen A en B als volgt zijn aangevuld en gewijzigd.

A. Aan de tabel A worden toegevoegd:

1) de volgende plantenziekten- en insectenbestrijdingsmiddelen:

kopersulfaat, koperoxychloride, kopercarbonaat, basisch kopercarbonaat, koper kalkverbindingen, benevens mengsels en verbindingen van deze stoffen met andere stoffen; calciumarsenaat; Parijsch groen, voorzover niet gebruikt als gron

Tweede Blad van „De Zuidwillemsvaart“

Brief uit Berlijn:

Distributiezorgen van de Duitse huisvrouw.

Opmerkelijke verschillen met het Nederlandsche stelsel.

Met ingang van 1 Juni a.s. zullen in de Duitse distributieregeling enkele wijzigingen worden aangebracht. Het wekelijkse rantsoen boter zal met 62,5 gram per hoofd tot 187,5 gram verhoogd en het wekelijkse vleeschrantsoen zal met 100 gram verminderd worden tot 400 gram per persoon per week. Overigens blijft het totale vetkwantum ongewijzigd, want de twee-wekelijkse toewijzing van 125 gram margarine komt te vervallen.

In een nadere toelichting op deze wijzigingen werd namens het Duitse ministerie van voedselvoorziening verklaard, dat dank zij vooral de gunstige resultaten van de Duitse veehouderijen, de boter-toewijzing gedurende de zomermaanden iets groter kan zijn. Tevens worden op deze wijze de kostbare grondstoffen voor de margarinebereiding bespaard. Tot den aanstaanden winter, wanneer de margarine wederom een deel van het boterverbruik zal moeten vervangen, daar het vleeschverbruik gedurende de zomermaanden steeds kleiner is dan in andere jaargetijden, meent het ministerie, dat de verlaging van het wekelijkse rantsoen, welke met het oog op de vleeschpositie gewenscht is, voor de bevolking geen groot offer is.

Voorts worden zij, die hun broodbonnen niet opmaken, in de gelegenheid gesteld om hun restant der bonnen in te ruilen tegen suikerbonnen. Waarschijnlijk zal tegen inlevering van 300 gram aan broodbonnen een bon voor 100 gram suiker verstrekt worden. De suikerpositie is, dank zij de goede oogsten in de laatste jaren, zoo sterk, dat de regering op deze wijze tegemoet kan komen aan het verlangen van hen, die in de zomermaanden voor consumptie en fruit of voor den inmaak van vruchten over wat meer suiker willen beschikken.

De Duitse distributieregeling.

Hoewel in Duitsland vrijwel dezelfde artikelen onder de distributiebepalingen vallen als in Nederland, vertoont het systeem, waardoor men een eerlijke verdeling der voorraden tracht te verkrijgen, enkele opmerkelijke verschillen. De Duitsers behoeven hun distributiekaarten niet persoonlijk af te halen. Ieder heeft slechts te zorgen, dat hij op het distributiekantoor van zijn district staat ingeschreven. Automatisch volgt dan toezending der nieuwe kaarten, welke voor de voornaamste levensbehoefte een geldigheidsduur van vier weken hebben.

Op elke bon afzonderlijk staat vermeld, hoe lang de geldigheidsduur is, in welke periode gekocht kan worden en welk kwantum verstrekt wordt. In de Duitse couranten vindt men dan ook geen ellenlange lijsten met aanwijzing van de bonnen, geldigheidsduur en te verstrekken hoeveelheden. Voor enkele artikelen, zoals boter, kaas, eieren, reuzel, suiker en jam, moet men voor den geldigheidsduur van de distributiekaart een vasten winkel kiezen. Deze winkel zal zijn firmastempel op de kaart, knipt de bestelbonnen, waarop hij van zijn grossier zijn goederen krijgt toegezonden, van de kaart en levert tegen afstempeling der koopbonnen aan zijn vasten klant. Dit bepaalt den winkelier veel arbeid, want hij behoort niet te delen in het monnikenwerk van zijn Nederlandsche collega, die tot middernacht de bonnen van zijn klanten op de opklapvellen zit te plakken. Brood en vleesch kan men kopen bij vrije keuze. De inderding der vleeschkaart komt vrijwel overeen met die van de Nederlandsche, maar de broodkaart vertoont enkele opmerkelijke verschillen. In

tegenstelling met de twintig bonnetjes van 100 gram, welke de Nederlandsche huisvrouw zoo nauwkeurig mogelijk over de geheele week tracht te verdeelen, heeft de Duitse kaart met een geldigheidsduur van vier weken, twaalf bonnen van 500 gr., vier bonnen van 250 gr. en 24 bonnen van 50 gr. De Duitse bakker bakt uitsluitend broden van 2 kg., 1½ kg., 1 kg., 1 pond en 250 gram. De broodjes wegen alle 50 gram, zoodat steeds betrekkelijk weinig bonnen afgescheurd behoeven te worden en de bakker des avonds spoedig gereed is met opklappen. Voorts heeft de Duitser ook nog een kaart voor koek.

Welke hoeveelheden krijgt men?

Met ingang van 1 Juni a.s. krijgt iedere verbruiker in Duitsland 400 gr. vleesch per week. Arbeiders, die zwaar werk moeten verrichten, krijgen een dubbele portie en zij, die zeer zwaar werk hebben, een nog grotere hoeveelheid. De bonnen, waarop gedeeltelijk vleesch, gedeeltelijk vleeschwaren gekocht kunnen worden, zijn slechts geldig gedurende de aangegeven week en kunnen dus niet, zoals in Nederland, gedurende een paar dagen later dan de officiële periode besteed worden. De broodkaart geeft recht op het kopen van 8300 gram brood gedurende vier weken. Daarnaast geeft de kaart voor koek gedurende dezelfde periode recht tot het kopen van 800 gram brood, koek of 600 gram bloem.

Ook kan op 2.000 gram van elke broodkaart drie pond bloem gekocht worden. Sinds korten tijd moet een bepaald aantal bonnen van de kaart besteed worden voor tarwebrood.

Op de vetkaart kan wekelijks 187,5 gr. boter gekocht worden. Tevens wordt per maand 150 gram reuzel verstrekt. Aan de vetkaart zijn enkele kleine bonnetjes bevestigd, waarop naar keuze een kleine hoeveelheid margarine of slaolie, resp. raapolie gekocht kan worden. De hoeveelheid kaas per maand bedraagt een half pond. Van aardappelmee, sago, puddingpoeder, rijst, havermost enz. kunnen ongeveer een even groot kwantum als in Nederland betrokken worden. Ook voor koffie-ersatz is een bepaalde bon aangegeven.

De Duitse huisvrouw moet rond zien te komen met 450 gr. suiker per gezinslid per maand. Wanneer zij echter geen jam of marmelade neemt, kan zij op haar jambon, die recht geeft op 700 gram per maand, 400 gr. suiker halen. Bovendien kan zij, zoodat reeds gezegd, broodbonnen tot een bepaalde grens in suikerbonnen omzetten.

De wasch moet zij doen met 250 gr. zeep per persoon per maand. Voor huishoudelijk gebruik krijgt ieder per maand een stuk eenheidszeep, terwijl de mannen om de vier maanden scheerzeep kunnen kopen.

De textielkaart komt overeen met de Nederlandsche. De Duitsers krijgen een kaart met 150 punten. Tenslotte bestaat er nog een kaart, waarop extra toewijzingen gedaan worden. Zoo wordt b.v. per advertentie bekend gemaakt, dat op een bepaald bon van de „verrassingskaarten“ bonbons of sinaasappelen — twee artikelen, welke in Nederland nog vrij zijn — gehaald kunnen worden. Voor kinderen is een aparte regeling getroffen, welke zoo veel mogelijk rekening houdt met de eischen, welke de leeftijd aan de voeding stelt. Natuurlijk is ook het brandstoffenverbruik en de melkconsumptie aan bepaalde normen gebonden, terwijl in een periode, waarin b.v. aardappelen en groenten schaarsch zijn, bijzondere voorschriften voor het kopen van deze artikelen worden gegeven.

RUSLAND BOUWT AAN ZIJN „PALEIS DER SOVJETS.“

Het moet het hoogste gebouw der wereld worden.

PLAATS VOOR 40.000 PERSONEN.

United Press meldt uit Moskou aan de Tel.:

De bouw van het „Paleis der Sovjets“, dat het hoogste gebouw ter wereld moet worden, maakt snelle vorderingen. De uit twee concentrische ringen van gewapend beton bestaande fundamenten zijn gereed en het stalen geraamte teekent zich reeds tegen de lucht af. Volgens den architect Jofan, die de leiding van dit gigantische werk heeft, zal het gebouw een hoogte van 416 meter verkrijgen, een oppervlakte van 100.000 vierkante meter beslaan, een inhoud van 6½ miljoen kubieke meter en een gewicht van twee miljoen ton bezitten.

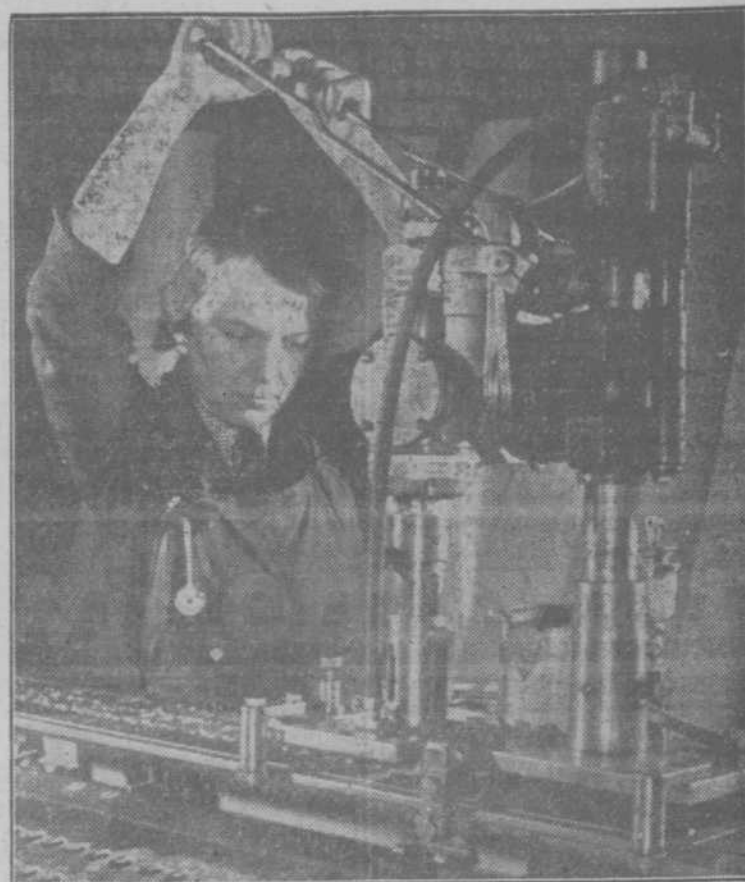
Er zullen eenige duizenden vertrekken in komen en het zal ruim 40.000 menschen kunnen herbergen. Het beeld van Lenin, dat het gebouw zal kronen, wordt 95 meter hoog bij een borstomvang van dertig meter. De wijsvinger van de rechterhand zal alleen al 4½ meter lang zijn. Bovendien zullen er nog 700 andere beelden van tien tot vijftien meter hoogte op het gebouw verrijzen.

De modernste inrichting zal dit „Paleis“ bevatten: snelle en langzame liften, rolltrappen, een automatisch telefoonnet met 9000 aansluitingen, een radio-station, een televisiezender, een buitenpoststelsel, een weerkundig station en een automatische garderobe. De redevoeringen, die in de aan 21.000 personen plaats biedende groote zaal gehouden zullen worden, kunnen, sneij vertaald, telefonisch in de enorme zaal verspreid worden. Voor iedere zitplaats zullen zich n.l. koptelefoons met bijbehorende contactdozen bevinden.

De hal, die in amphitheatervorm gebouwd wordt, is niet alleen geschikt voor massa-vergaderingen, congressen en wettenschappelijke bijeenkomsten, maar ook voor concerten, toneelvoorstellingen e.d. Ruim twee duizend toneelspelers zouden zich tegelijkertijd op het toneel kunnen vertoonen. De toneelvloer is zoo gemaakt, dat alle noodige decors gemakkelijk uit de kelders naar boven geheschen kunnen worden. Rondom deze groote hal worden drie voorruimten, wandelgangen, salons en bureaux gebouwd.

Buiten de groote komt er nog een kleinere zaal, die aan 6000 personen plaats zal kunnen bieden en die voor de gemeenschappelijke zittingen van beide colleges der Opperste Sovjet gebruikt zal worden.

Ook hier voorziet het bouwplan in nevenvertrekken. Ten slotte komen er nog een derde en een vierde zaal, bestemd voor de afzonderlijke vergaderingen van de beide colleges. Deze zalen komen tusschen de groote en de kleine hal te liggen. Zeventig fabrieken en dertig proeflaboratoria werken aan den bouw mede, waarbij twee duizend arbeiders betrokken zijn. Als materiaal wordt het mooiste marmer en graniet gebruikt, dat in de Sovjet-Unie wordt gevonden. Dit jaar moet het gebouw een hoogte van 60 meter bereiken, zoodat er nog wel eenige jaren voorbij zullen gaan voor het „Paleis der Sovjets“ voltooid zal zijn.

KAMPEEREN OP DE HEI IS FUN
MAAR STEEDS MET VUUR VOORZICHTIG
ZUN

In de Duitse wapenfabrieken helpen de vrouwen mede bij de vervaardiging van het oorlogsmateriaal voor de weermacht. Met zekere hand wordt een boor in een der vliegtuigwerkplaatsen bediend (Weltbild-Pax-Holland)

Wilhelm van Opel 70 jaar.

De Duitse auto-constructeur en industrieel Wilhelm von Opel heeft Donderdag plechtig zijn zeventigsten verjaardag gevierd. De jubilaris ontving talrijke Duitse en buitenlandse eerbewijzen. Te Ruesselsheim, waar de Opelfabriek gevestigd is, werd een plechtigheid gehouden, waaraan talrijke leidende figuren uit politieke, economische en militaire kringen deelnamen. Generaal majoor van Schell overhandigde den jarige het Kriegsverdienstkreuz eerste klasse, dat hem door den Fuehrer verleend is wegens zijn verdiensten voor de Duitse oorlogseconomie. (D.N.B.)

Engelsch diplomaat omgekomen.

Te Londen is officieel bekend gemaakt, dat de Britsche diplomaat Maurice Berkel Ingram, als gevolg van vijandelijke actie, omgekomen is. Op het Foreign Office was Ingram specialist voor Zuid-Europese vraagstukken. (D.N.B.)

De „Normandië“

onder Amerikaanse bewaking.

Het D.N.B. meldt uit Washington: Het hoofdbureau van de kustwacht maakt bekend, dat alle tien in havens van de Verenigde Staten liggende Fransche schepen onder bewaking geplaatst zijn. Onder deze vaartuigen bevindt zich ook de „Normandië“.

VAN HIER EN DAAR.

Groote brand te Philadelphia.

Door een grooten brand zijn te Philadelphia dertig woonhuizen vernield. Ook een houtzagerij en een vrachtautofabriek werden een prooi der vlammen. Op een scheepswerf moest het werk gedeeltelijk gestaakt worden. De schade bedraagt vele miljoenen dollar. (D.N.B.)

Groote brand te Baltimore.

In de haven van Baltimore (Maryland) heeft een groote brand drie dokken en een plezierboot vernield. Verscheidene kleine schepen werden beschadigd. Associated Press meldt nog, dat de brand was uitgebroken op de plezierboot. (D.N.B.)

Bootje gekapseisd.

Uit Porto wordt gemeld, dat op de rivier de Douro een bootje met twaalf opvarenden gekapseisd is. Zes vonden den dood. (D.N.B.)

OPSTANDIGE BEWEGING IN HADRAMAUT.

Engelschen naar Aden gevlucht.

Naar de „Messagero“ volgens het D.N.B. meldt, is in Hadramaut een opstandige beweging tegen de Engelschen ontstaan. Gewapende Arabieren uit de grensgebieden van Hadramaut hebben de grens naar Yemen overschreden. Alle Engelschen zijn uit het binnenland van Hadramaut naar het protectoraat Aden gevlucht.

DE DREIGING IN HET VERRE OOSTEN.

Britsche troepen in Singapore aan land gezet.

Naar Associated Press meldt, heeft een groot troepentransportschip verscheidene duizenden man Britsche troepen in Singapore, waaronder infanterie, artillerie en vliegers, aan land gezet. (D.N.B.)

Roemeensch diplomaat

opnieuw gearresteerd.

De voormalige Roemeensch gezant te Berlijn, Greceanu, is opnieuw gearresteerd. Hij wordt er van beschuldigd, verscheidene legionnaires, die door de autoriteiten gezocht werden of uit de voorloopleghechtheits ontvlucht waren, bij hun vlucht naar het buitenland geholpen te hebben. Tijdens den Januari-opstand had Greceanu, in opdracht van Horia Sima, gepoogd onderhandelingen met generaal Antonescu te voeren, werd naderhand gearresteerd, doch na eenigen tijd weer op vrije voeten gesteld. (D.N.B.)

WINTERHULP NEDERLAND

Gironummer van de W.H.N. 5553.

De Bank van de W.H.N. is

Kasvereniging N.V., Amsterdam.

Postgironummer 877.

Voor het volk door het volk.



Ki-Tsjoen, de Schrik der Gele Zee

Door T. WALLER.

Maar Tissot toonde plotseling een bijzondere energie. Hij holde naar den officier en met een gezicht alsof hij den kerkel aan wou vliegen beet hij hem toe:

„Waar is die vrouw? Dat zul je weten. Zij is een Fransche.“

Er klonk een kort bevel.

De soldaten plaatsten de geweren aan den muur.

Even uitstel van executie voor die vier daar tegen den muur.

Er werd een korte conferentie belegd, toen holden zij allen.

Tardy, Tissot, de ambtenaar en de officier naar een kleine donkere boogdeur in een der muren.

De officier lichtte de ijzeren klink van de deur op en dan betraden zij een gewelf, een soort portaal, waarin een nauwe gewelfde gang uitmondde.

Er hing een benauwde zware lucht, die de beide Europeanen bijna bedwelmd.

Tardy haalde den neus op. Hij snoof en huiverde.

„Mijn God... dat is...“

„Bloed...“, stamelde Tissot.

Dan passeerden zij gewelfde vertrekken, die openstonden, kale steenen hollen, waarvan de vloer bedekt was met terechtgestelden.

De lijken van Chinezen waren onverschillig over en door elkaar gesmeten.

Tardy en Tissot zagen, dat de officier en de ambtenaar onder het voorbijgaan links en rechts even een blik in die kamertjes wierpen: blijkbaar verwachtten zij Ki-Tsjoen bij de lijken aan te treffen.

Zoo naderde men het einde van de gang: de officier duwde hier weer een deur open en ze traden binnen in een kleine zolderachtige kamer, waarin een soort schavot was aangebracht.

In het midden van dit schavot stond een nauwe kool, een soort

grootte vogelkooi, van gesmeed ijzer, juist groot genoeg om een mensch te bevatten. Door de kroon van de kooi liep een dunne ketting, waarvan de uiteinden gewonden waren rondom den hals van een donkere gedaante, een gestalte geheel in het zwart gekleed en met een zwarte kap over het hoofd.

„Ophouden!“, bulderde de officier.

Ergens in een der hoeken klonk het gerammel van ijzerwerk, de ketting aan de kool verslapte en uit een hoek traden een paar Japanners naar voren.

„Wie is daar in de kooi?“, vroeg de ambtenaar.

„Ki-Tsjoen“, verklaarde een der mannen.

„Losmaken“, klonk het commando.

De kooi werd geopend en de zwarte wikkels werden van het meise weggenomen. Ze stond rechtop op het schavot en alleen haar bleekheid verried de emotie, welke zij had doorgemaakt.

Nadat ze de treden van het schavot was afgegaan en de beide mannen tegemoet trad viel zij in zwijm.

Tardy was nog juist op tijd om haar in zijn armen op te vangen.

Een week later te Saigon.

Het Grand Hotel, dat uitzag over zee, was stampvol.

Behalve door de gewone bezoekers van het seizoen, waren de talrijke kamers besproken door de vermogende vluchtelingen uit de groote Chinese steden.

Hier bevond men zich op Fransch gebied en kon men zich veilig achten voor militaire willekeur.

Drie van de kamers waren bezet door vluchtelingen uit Kanton.

De eerste kamer werd bewoond door luitenant Tissot.

De tweede kamer door Vincent Tardy.

De derde kamer was in gebruik genomen door Mile. Albertine Tissot.

Het was, op den vierden avond sinds ze hier vertoefden, toen Tardy zich declareerde. Binnen was muziek en er werd gedanst.

Het was de gewone avond van het ambtenarenbal. Vermoed en warm had Albertine Tissot Tardy gevraagd naar haar buiten te vergezellen. Tardy verdacht haar er zelfs van, dat ze hem opzettelijk de gelegenheid wilde geven haar te zeggen wat hem op het hart lag.

Het duurde lang eer ze spraken en het was Vincent Tardy, die het eerst woorden vond. Terwijl hij voor zich uitstaarde over de

verte van het breede strand zei hij, dat hij haar liefhad. En tevens dat hij bang was om aan die liefde uiting te geven.

„Waarom?“, vroeg ze eenvoudig.

„Omdat ik geen enkel huwelijk ken tusschen een Franschman en een Chinese vrouw, dat gelukkig is. Er is zoo'n afstand tusschen hen: die is niet te overbruggen. Azië en Europa zullen elkaar in die dingen nooit kunnen begrijpen.“

„Och“, peinsde Albertine, „ik zou niet weten waarom. Het zal in een dergelijk huwelijk wel zijn zooals in elk huwelijk. Men moet trachten elkaar te begrijpen. Men moet geven en nemen.“

Maar in de meeste huwelijken tusschen blanken en kleurlingen verbeeldt de blanke zich, dat hem alles geoorloofd is. De kleurlinge mag blij zijn, dat hij met haar een wettig huwelijk heeft gesloten. Zoo is het immers meestal.“

Tardy keek haar van terzijde aan.

Neen, Albertine Tissot was er het meise niet naar om een dergelijke onderworpenheid te dulden.

Als ze zijn vrouw werd, dan zou zij zijn gelijkberechtigde echtgenoot zijn, evenals iedere Europeesche vrouw.

En hij wilde niet anders.

Hij verlangde geen slavin, maar een kameraad, die met hem door het leven kon gaan.

„Een Chinese vrouw“, ging Albertine voort, „veracht een blanken man, die drinkt en luidruchtig plezier zoekt. Wij Oosterlingen houden van de stilte, de rust, en ondanks onze hartstochten, onze zoogenaamde wreedheid, streven we gaarne naar innerlijken vrede. Dat is het wat blanken en Aziaten scheidt.“

Dan wendde zij zich tot Tardy en keek hem in de oogen.

„Maar dit weet ik wel, Vincent, dat ik niet bang ben om je vrouw te worden. Jij hebt iets van het zelfvertrouwen, van de energie, van de vasthoudendheid van ons, Chinezen. Ik kan mij, dank zij mijn vader, zonder moeite wennen aan de Westersche zeden. Als je dus naar Frankrijk wilt terugkeeren, ga ik gaarne met je mee.“

Toen sloeg Tardy zijn armen om haar heen en terwijl hij haar kuste viel het maanlicht op haar gelaat. Het licht trilde bleek in een traan, die hij in haar oogen zag opwellen. Voorzichtig, met teedere hand wischte hij deze weg en vroeg:

„Is het nu een oogenblik om te schreien?“

Ze gaf geen antwoord maar verloor haar hoofd aan zijn borst.

EINDE.



PROF. AALBERSE
(Foto archief Zuidw.v.)

Herdenking

van de uitvaardiging van

Rerum Novarum en Quadragesimo Anno

Op initiatief van het comité voor de Actie Naar de Nieuwe Gemeenschap werd Donderdag te Utrecht een vergadering gehouden van de besturen van de Katholieke centrale organisaties op godsdienstig, sociaal en cultureel terrein, aangesloten bij het comité en vertegenwoordigers van de bij deze centrales aangesloten organisaties, ter plechtige viering van het gouden jubilé van Rerum Novarum en het tweede lustrum van Quadragesimo Anno.

Naast Z. H. Erc. Mgr. Dr. J. de Jong, Aartsbisschop van Utrecht, die het tweede gedeelte van de bijeenkomst bijwoonde, waren aanwezig de besturen van de Alg. R. K. Werkgeversvereniging, het R. K. Werkliedenverbond, de Ned. R. K. Middenstandsbond, de Kath. Boeren- en Tuindersbond, het Kath. Onderwijzersverbond, de St. Adelbertsvereniging, de Federatie van diocesane R. K. Vrouwenbonden, de Werknemende Middenstand, de Jeugd-Standsorganisatie, de Contactcommissie van de godsdienstige verenigingen, de Kath. Jonge Werkgeversvereniging, de Unie van Kath. Studentenverenigingen, afgevaardigden van de Kath. Universiteit en de Kath. Economische Hoogeschool, het Comité Actie voor God, Sobriëtas, R. K. Leerarenvereniging, voorts besturen van talrijke diocesane en nationale bonden en instellingen op sociaal gebied terrein.

De groote zaal van het gebouw en Kunsten en Wetenschappen, op sobere doch stemmige wijze met vlaggen, palmen en bloemen versierd, was geheel bezet, toen de Voorzitter van het Comité voor de Actie Naar de Nieuwe Gemeenschap, Prof. Mr. P. J. M. Aalberse, het welkom aan de talrijke aanwezigen toeriep.

Openingswoord Prof. Mr. P. J. M. Aalberse.

Spr. herinnerde in zijn openingswoord aan het tweedaags Nederlandsch R. K. Vakcongres in dezelfde zaal bijna veertig jaar geleden gehouden, waarin het overlijden van Paus Leo XIII werd herdacht, dat toen enkele weken tevoren had plaatsgevonden.

Het is, zoo zeide spr., vooral de Encycliek Rerum Novarum geweest, de groote zendbrief over den toestand der arbeiders, welke de meeste indruk in de wereld gemaakt heeft.

Openlijk koos de Paus van Rome partij voor het goed recht van de arbeiders. Met felle woorden geeselde hij den toestand der werklieden, zooals deze toen was, hij veroordeelde den te langen arbeidsduur, kwam met kracht op voor een rechtvaardig arbeidslon, omschreef het recht van den eijendom, vindiceerde voor de arbeiders het recht van vereniging, wees den Staat op zijn plicht ten aanzien van de arbeidswetgeving, drong met kracht aan op de uitbreiding en versterking van het verenigingsleven, onder herinnering aan het zegenrijke gildenwezen in den bloeitijd der Middeleeuwen.

En ontzaglijk groot is de invloed geweest, welke van dit woord is uitgegaan. Men vergelijke slechts den toestand der arbeiders van toen en van nu. Maar vooral: men vergelijke de toen, onder den invloed van het liberale-individualisme, heerschende denkbeelden, en de meeningen van nu.

Na veertig jaren verscheen die andere groote Encycliek, van Paus Pius XI, over het herstel der maatschappelijke orde en hare vervolmaking volgens de wet des Evangelies.

Uitgevaardigd bij gelegenheid van het 40-jarig jubilé van het verschijnen der Encycliek Rerum Novarum was zij niet enkel een plechtige herdenking daarvan, zij is veel meer. Zij was er een verduidelijking en een aanvulling van. Niet enkel de toestand der arbeiders, maar heel het liberale economisch systeem werd erin beschouwd en aan diepgaande critiek onderworpen.

Kan men zeggen, dat Leo XIII met Zijn Rerum Novarum de baanbreker is geweest van de arbeidswetgeving en van het sociale verenigingsleven, Pius XI heeft door Zijn Quadragesimo Anno den weg gebaand voor de sociale hervorming, voor de totale wederorganisatie van de individualistische maatschappij.

Zoo vormen deze beide groote wereld-encycloeden samen één machtig geheel. Spreker herinnerde aan het bezoek van 700 Nederlanders aan Rome bij gelegenheid van de Rerum Novarum-herdenking, nu tien jaar geleden en aan de plechtige audiëntie bij Paus Pius XI z.g., waarin Deze de uitvaardiging van Zijn encycliek Quadragesimo Anno aankondigde.

De omstandigheden hebben er helaas toe genoodzaakt, dat thans het gouden jubilé van Rerum Novarum en het tweede lustrum van Quadragesimo Anno slechts op beschiedene wijze kunnen worden herdacht en aan tal van plannen, die reeds waren voorbereid, geen uitvoering kon worden gegeven.

En toch, aldus spreker, hadden wij voor tien jaren kunnen bevroeden, dat wij reeds zoo spoedig zouden beleven de ineenstorting met krakend geweld van heel dat groote liberale individualistische en kapitalistische systeem, door Leo XIII en Pius XI zoo fel gebrandmerkt. Heeft een onzer verwacht, dat de kentering in de geesten met zoo elementaire kracht tot uitbarsting zou komen?

Zeker, wij hoopten op een snelle evolutie. Maar wat wij thans doervaren is een tijdperk van plotseling uitgebroken revolutie.

Zoo zijn wij thans, gezamenlijk hier vertegenwoordigend het gehele katholieke sociale verenigingsleven in Nederland, hier bijeen, om in den bescheiden omvang, waartoe de huidige omstandigheden ons noodzaken, de verschijning van deze beide groote Encyclieken, voor 50 en voor 10 jaren, te herdenken. Wat er ook in de wereld moge gebeuren, dit staat voor ons allen onwrikbaar vast, dat de dwalingen van het Liberalisme niet overwonnen kunnen worden door de daaraan tegenovergestelde dwalingen, maar dat vrede en orde op maatschappelijk, economisch en staatkundig gebied alleen dan zullen kunnen heerschen in de wereld, wanneer de nieuwe gemeenschap wordt opgebouwd op de hechte grondslagen van de eeuwige waarheden, welke deze beide groote Pausen hebben neergelegd en aan de volken voorgehouden in deze twee wereldbewegende zendbrieven.

Alleen de waarheid zal het mensdom werkelijk vrij kunnen maken.

Wij danken de Goddelijke Voorzienigheid dat zij aan de wereld deze twee groote Pausen gaf in den tijd, dat zij zoo dringend behoefte had aan de verkondiging der waarheid.

Wij eeren de nagedachtenis van deze beide Vaders der Christenheid, omdat Zij ons die waarheid hebben verkondigd en ons den juiste weg hebben gewezen naar de Nieuwe Gemeenschap. (Applaus).

Hierna zong het kathedrale zangkoor op verdienstelijke wijze het Haec Dies van J. A. S. van Schaik, waarna het woord was aan Henri Hofmans, die sprak over

Rerum Novarum in het licht van haar tijd en dat van onzen tijd.

De verschijning van Rerum Novarum in de geestelijke duisternis van de vorige eeuw is inderdaad een lichtbron geweest van ongewone kracht. De groote verdienste van deze encycliek is vooreerst geweest, dat zij de machtsproblemen, die in de vorige eeuw zijn ontstaan en die zulk een felle beroering hebben teweeggebracht, tot rechtsproblemen heeft gemaakt.

Een geweldige machtsstrijd was ontkenend. Op economisch gebied heerschte de macht van het kapitaal, waardoor het zelfstandig bestaan van de arbeidende standen werd bedreigd; op sociaal gebied stonden miljoenen proletariërs aan het front van den klassenstrijd, en, terwijl men op het terrein der nationale politiek niets beters wist te doen dan de maatschappelijke orde te bewaren door machtsvenwicht ontwikkelde zich op dat der internationale politiek het imperialisme, of eveneens de strijd tusschen bezitters en niet-bezitters.

Spreker ging vervolgens na den grooten invloed, welke van Rerum Novarum is uitgegaan, welke zich niet alleen tot ons land en uitsluitend tot katholieke kringen heeft beperkt en kwam daarna tot het tweede deel van zijn betoog: de verwaarloozing van de praktische toepassing van de leer van Rerum Novarum, die de wereld andermaal voor de meest radicale revolutie heeft geplaatst.

Men kan zeggen, dat Quadragesimo Anno niet had behoeven te verschijnen, en dan natuurlijk ook niet verschenen zou zijn, was de leer van Leo XIII, vooral in haar grondbeginselen, volledig en zonder voorbehoud nageleefd en toegepast.

De paus zelf geeft twee motieven voor het uitvaardigen van die encycliek.

Het eerste motief zijn de gerezen twijfels over de juiste toepassing van enkele passages in Rerum Novarum of over de daaruit af te leiden gevolgtrekkingen — twijfels, die aanleiding hebben gegeven tot een niet altijd even kalme gedachtenwisseling, zelfs onder katholieken.

Tweede motief voor het verschijnen van Quadragesimo Anno was volgens Pius XI de „nieuwe nooden" en de „veranderde omstandigheden van onzen tijd."

Maar het allergerste — omdat het andere hieruit is voortgevloeid — is het „bederf der zielen", de ontkenning van het openbare leven, de vervreemding van den godsdienst, die ontelbare menschen, ook vele miljoenen arbeiders, proletariërs naar lichaam en geest, heeft beroofd van zielsbevrediging, innerlijke kracht en levensgeluk.

Dit zijn de „nieuwe nooden" en „veranderde omstandigheden" van onzen tijd.

Spreker stelde de vraag:

Zou het kapitalisme, de plutocratie of de macht, de heerschappij over geld en crediet, zich zoo monsterachtig hebben kunnen ontwikkelen, had men algemeen erkend en nageleefd wat in Rerum Novarum zoo duidelijk staat geschreven over het eigendomsrecht?

Het karakter van den eigendom is tweevoudig, schreef Leo XIII: hij is individueel en sociaal, maar men heeft hem integendeel individualistisch gemaakt en antisociaal.

Niet alle eigenaars hebben dit gedaan, zelfs verreweg de meesten niet, maar, nadat het geld basis en regulator van het economisch leven was geworden, bleven ook de eigenaars niet onafhankelijk en hebben gewetenloze speculanten onder de leiders over het kapitaal aldus dat tweevoudig karakter verkracht.

Natuurlijke basis van het economische leven moet volgens Rerum Novarum, de arbeid zijn, de arbeid, die ook de bron van alle rijkdom is.

Terwijl met de vruchten van den arbeid schandelijk werd gespeculeerd, zijn echter de arbeiders de meest beklagenswaardige slachtoffers van die speculatie, proletariërs gebleven.

Hier zit de kern van de kwestie.

Men heeft niet begrepen of niet willen begrijpen, dat de eigendom slechts behouden kan blijven door uitbreiding van het aantal eigenaars en daarom moest de steeds maar toenemende en onhoudbaar

geworden spanning tusschen kapitaal en arbeid, waarin geen bulging kwam, tenslotte wel barsten.

Spreker stond vervolgens uitvoerig stil bij de gevolgen, welke uit de onrechtvaardige verdeling van den eigendom zijn voortgesproten, ook in de sociale wetgeving, die ten aanzien van de eigendomsverhoudingen, zich bijna uitsluitend beperkt tot collectieve voorzorg en collectief bezit, waardoor de zoo noodzakelijke en maatschappelijk heilzame socialisatie van het bezit in onvoldoende mate is tot stand gekomen.

Tenslotte herinnerde den inleider er aan, dat Leo XIII de latere gevolgen van den klassenstrijd voorzag en hiertegen met nadruk heeft gewaarschuwd; dat hij, op dezelfde wijze als Pius XI, behalve de rechten en plichten van den eigendom, ook de rechten en plichten van den arbeid besprak; dat hij alle elementen van de sociaal-economische orde en het maatschappelijk herstel zeer grondig heeft uiteengezet en dat hierbij natuurlijk op den voorgrond werd geplaatst het element van de godsdienstige en culturele verheffing of de geestelijke verlossing uit het proletariaat.

Wanneer wij dit alles nog eens ernstig overwegen nu de tijd om het bestaan van Rerum Novarum een gouden krans heeft gevlochten en het vonnis geveld wordt over een maatschappij, die zoo ver is afgeweken van de grondbeginselen van Leo XIII, dan worden wij begerst en bezield door bewondering en dankbaarheid.

God moge het volle licht van deze encycliek doen opgaan over de menscheit, die met verschrikkelijk oorlogsgeweld tot het inzicht moest worden gebracht, dat de crisis, die wij doormaken, in haar diepte wezen een beginselcrisis is. Dan zal de wereldgebeurtenis van 15 Mei 1891, de verschijning van Rerum Novarum nog ver in betekenis worden overtroffen door de omwenteling van hare volle verwezenlijking, door de komst van een nieuw Nederland en een nieuw Europa, teruggekeerd naar de grondslagen onzer beschaving, naar de vrede, de welvaart, en de sociale gerechtigheid van het christendom! (Langdurig applaus).

Met een prachtig uitgevoerd Exsultate Deo van G. P. da Palestrina werd 't eerste deel der bijeenkomst besloten.

Na de pauze sprak Prof. Mr. C. P. M. Romme over

Nederland en Quadragesimo Anno.

Prof. Romme wees allereerst uitvoerig er op, hoe wij allen in ons dagelijksch leven, de sociale trek in onze natuur hebben verwaarloosd of veronachtzaamd.

Mag Nederland vergelijkenderwijze zich erop beroemen, hoe het in de laatste eeuw sedert het verschijnen van Rerum Novarum, met kracht en met gevolg den strijd tegen het pauperisme heeft aangeboden en tegen die ontstellende dreiging zich heeft tweest gested — het proletariërsbestaan is vrijwel onbestreden gelaten en is zijn breede terrein ook ten onzent bezet blijven houden. Ook in Nederland is aan de massa des volks nog steeds, economisch, dit kenmerk opgedrukt: onzekerheid van het bestaan.

Wat het vraagstuk van de vermogensvorming door de massa in ons land, zelfs nog niet een begin van oplossing heeft gevonden, schreef spr. toe aan de omstandigheid, dat in de loonbepaling de rechtvaardige verdeling zeker niet het leidende beginsel is.

Spreker wilde niet beweren, dat feitelijk de arbeider in het looncontract nimmer deel in de opbrengst van het voortgebrachte product en dat de opbrengst van het product bij de bepaling der loonhoogte niet een zekere rol zou spelen, maar wel dat rechtens elke relatie tusschen den arbeider, den medewerker aan de totstandkoming van het product, en de opbrengst van dat product ontbreekt, ook dat voor de bepaling van het loon in de praktijk van het economisch-sociale leven het deelen door den arbeider in de opbrengst geen beginsel, laat staan een leidend beginsel, is.

Economisch en juridisch toch is het loon de prijs voor de arbeidswaar. Als zodanig wordt de menscheit economisch nog steeds beschouwd en behandeld; en a's zodanig maakt hij in onze wettelijke regeling van het looncontract het object daarvan uit. Het loon staat daarom tusschen den arbeid en de productie-opbrengst in. Het scheidt als het ware die beide van elkaar. Het is enkel en alleen de onkosten-factor, die den omvang van de opbrengst, van de winst, mede bepaalt; het is niet tevens deel van de opbrengst, een stuk bereikt doel van de onderneming. De volgorde is: arbeid—loon—opbrengst. De volgorde is niet: arbeid—opbrengst—loon.

Omdat de opbrengst niet de verbindingschakel is tusschen arbeid en loon, daarom moet wel in de praktijk falen een evenredige toebedeeling van rijkdom-vermeerdering aan de arbeidende klasse, en daarmee falen de mogelijkheden van vermogensvorming door de massa.

Spr. wees er vervolgens op, dat Quadragesimo Anno de oplossing van dit probleem zoekt in de richting van de loonbepaling, hetgeen duidelijk is, wanneer men alleen maar bedenkt, dat de vermogensvorming wordt gebonden aan de persoonlijke verantwoordelijkheid van den arbeider.

En het opdrukken dier persoonlijke verantwoordelijkheid kan op zijn beurt in een encycliek, welke de beleving van den volmen mensch vordert, zowel tot diens persoonlijk geluk als voor het welzijn van het algemeen, kwalijk verwondering baren. Persoonlijke verantwoordelijkheid toch is het noodzakelijk correlaat voor deze andere, ook in volle eer te houden, wezenstrek der menscheit: zijn behoefte aan persoonlijke zelfstandigheid, aan een sfeer van persoonlijke vrijheid.

Spreker noemde vervolgens de twee groote middelen, door de encycliek aangegeven: de hervorming der instellingen en de verbetering der zeden.

Het voornaamste doel, het voornaamste streven van de Staat en alle invloedrijke burgers moet daarop gericht zijn, den strijd der tegenover elkaar staande „klassen" te doen eindigen en een eendrachtige samenwerking in „bedrijfsschappen" tot stand te brengen en te bevorderen. „Bedrijfsschappen", die worden genoemd, welgeordende organen in het lichaam der maatschappij, en worden omschreven als

lichamen „waarbij de menschen niet ingedeeld worden volgens de plaats, die zij op de arbeidsmarkt innemen, maar volgens de functie, die ieder verricht in de maatschappij".

Samenvoeging naar maatschappelijke functie. D.w.z. onderpemer en arbeider in eenzelfde vak of beroep tezamen in één orgaan, want hun maatschappelijke functie is dezelfde. Geen hunker kan zich verbeelden, los van den ander maatschappelijk te functioneeren. In een samenleving, die op arbeidsverdeling is gebouwd, niet alleen naar de verschillende sectoren van voorziening maar ook in elk dier sectoren, kan men een technische functie wellicht afzonderlijk vervullen, maar maatschappelijk functioneeren slechts tezamen met anderen.

Maar daarmee heeft de vormgeving der sociale orde haar beslag niet gekregen. Er kan, zegt Q. A., geen sociale orde, in den waren zin des woords, bestaan, als niet de verschillende leden van de maatschappij door een hechten band tot een eenheid worden samengevoegd. En dan gaat het verder: „Welnu, die samenvoegende kracht ligt eerstens in het feit, dat werkgevers en werknemers van eenzelfde „bedrijfsschap" gemeenschappelijk goederen produceren of diensten verrichten, en vervolgens in het algemeen welzijn, waartoe alle „bedrijfsschappen", zonder uitzondering, ieder naar vermogen, in eensgezindheid moeten meewerken". Derhalve: niet alleen samenvoeging van hen, die eenzelfde vak of beroep uitoefenen, telkens in één bedrijfsschap, maar ook een samenvoeging, een samenwerking, een ordening van die bedrijfsschappen onderling tot medewerking aan het algemeen welzijn.

In het slot van zijn betoog benadrukte spreker nog eens de noodzakelijkheid van een hernieuwing van den christelijken geest, uitdrukkelijk in de encycliek „het eerste en noodzakelijkste redmiddel" genoemd. En het is juist op dit terrein, waarop onze verantwoordelijkheid tegenover God en ons geweten zoo zwaar drukt, ook met het oog op het geluk der volksgemeenschap, waarin wij leven. Vooral, zoo staat in de encycliek, is er behoefte aan sterke strijders van Christus die alle krachten inspannen, om de menscheit te behoeden, voor den verschrikkelijken ondergang, die zij tegemoet zou loopen, als de leer van het evangelie wordt verworpen.

Door het aanvaarden van de praktische hulpmiddelen, welke de Paus in het laatste deel van Zijn magistrale zendbrief met zoveel nadruk heeft aanbevolen, kunnen wij den geest van Quadragesimo Anno dagelijks steeds meer uitdragen, in de bewuste, levende, rotsvaste overtuiging van de waarheid van dat in al zijn zwaarte Leo heerlijk woord uit de encycliek: „als Gods genade ons terzijde staat, ligt het lot der menscheit in onze handen". (Langdurig applaus).

Toespraak van Mgr. Dr. J. de Jong.

Mgr. Dr. J. de Jong wenschte naar aanleiding van dit plechtig herdenken nog een enkel woord te zeggen.

Het verheugt mij, aldus de Aartsbisschop, ten zeerste deze herdenkingsplechtigheden van Rerum Novarum en Quadragesimo Anno bij te mogen wonen. Op de bijeenkomst der beide encyclieken, die een meelipsal vormen in de geschiedenis van het sociale leven, behoef ik hier niet te wijzen. Dit is op voortreffelijke wijze geschied in het feestnummer van Herstel en door de sprekers dezer bijeenkomst.

Wij zijn de beide groote Pausen Leo XIII en Pius XI dankbaar, dat zij zoo helder en krachtig de principes van een gezonde maatschappelijke ordening hebben uiteengezet. Daarmee bouwden zij, getrouw aan de traditie der Kerk, voort op het werk van Jesus Christus, Die immers niet alleen ons den weg naar den hemel heeft gewezen doch ook stoffelijke noodden lenigde: misereor super turbam — Ik heb mede-

RADIO-PROGRAM

Zondag, 18 Mei 1941.

HILVERSUM I 415,5 METER.
Nederlandsch Programma.

8.00 Grpl. — 8.30 BNO: Nieuwsberichten. — 8.45 Grpl. — 10.00 Uitzending voorbereid door het Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité: a. Voor de kinderen (10.00). b. Kerkdienst (10.30). — 12.00 Grpl. — 12.42 Almanak. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Grpl. — 1.45 Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde: Beantwoording van binnengekomen vragen. — 2.00 Orgelconcert. — 2.30 Grpl. — 2.45 Voor den boer. — 3.30 Uit Berlijn: 7de Verkoorconcert voor de Duitse Weermacht. — 6.00 Voor de jeugd. — 6.35 Cabaretprogramma. — 7.30 Zang met pianobegeleiding. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 Mei-programma. — 9.20 Grpl. — 9.30 Berichten (Engelsch). — 9.45 Grpl. — 10.00 BNO: Engelsche berichten, sluiting.

HILVERSUM II 301,5 METER.
Nederlandsch Programma.

8.00 Grpl. — 8.30 BNO: Nieuwsberichten. — 8.45 Grpl. — 10.45 Revidasextet. — 11.30 Kinderkoor „De Merels". — 12.00 Cyclus „Eens Christens reize naar de Eeuwigheid in dezen tijd", (opn.) (Voorbereid door de Christelijke Radio Stichting). — 1.00 Grpl. — 1.30 De Ramblers. — 2.00 Causerie „De IJsheligen". 2.15 Utrechtsch Stedelijk orkest, soliste en Grpl. — 4.00 Kerkdienst (voorbereid door de Christelijke Radio Stichting). — 5.30 Sportuitslagen ANP. — 5.35 Cabaretprogramma. — 6.15 Zang met pianobegeleiding. — 6.45 Sport van den dag. — 7.00 Orkest Eloward. — 7.45 Sportwetenswaardigheden. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Grpl. — 8.30 Omroeporkest. — 9.30 Radiotooncel. — 10.00 BNO: Nieuwsberichten, sluiting.

Maandag, 19 Mei 1941.

HILVERSUM I 415,5 METER.
Nederlandsch Programma.

6.45 Grpl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Grpl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Dagopenning (Voorbereid door het Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité). — 8.25

lijden met de schare; pertransitit benediciendo — weldoende is Hij rondgegaan en Die door Zijn onophoudelijke prediking van de rechtvaardigheid en de liefde de grondslagen gelegd heeft voor een gezonde menscheit, welke zulk een belangrijke factor is ook voor ons boven-natuurlijk streven. Natuur en boven-natuur gaan in het christendom op de innigste wijze samen.

Wij danken God, dat in ons dierbaar Vaderland de richtlijnen der Pausen van den beginne af aan met zoveel volgzamenheid en toewijding zijn nageleefd. Hier te gebieden, hoe harmonisch godsdienst en maatschappelijke ordening kunnen samen-gaan. Hier ligt de groote verdienste van het Katholieke Werkliedenverbond, dat de eerste initiatieven nam en van de andere sociale organisaties, die zich geleidelijk ontwikkelden. Zij hebben van den eenen kant het godsdienstig besef bij velen levendig en bij talrijke anderen in stand gehouden, die anders, in het socialisme en communisme vervallen, den christelijken geest verloren zouden hebben. Van den anderen kant hebben zij prachtig maatschappelijk werk verricht, voor de leden zelf en voor de onderlinge samenwerking der standen.

Na God mogen Wij een woord van op-rechten en hartelijken dank uitspreken ook namens de andere Bisschoppen, die heden ter vergadering te Utrecht te samen waren, jegens allen, die in den loop der jaren aan den opbouw van het sociale leven hebben medegewerkt. En niet het minste jegens de bestuurders en leden, die heden met zulk een onwankelebare trouw op de bres staan. God alleen weet, welk een on-schatbare dienst u daarmee aan Kerk en maatschappij bewijst. Hij alleen kan u daarvoor beloonen.

Wij bidden met een diep vertrouwen, dat Gij ook in de toekomst trouw moogt blijven aan Christus. Die is de weg, de waarheid en het leven. En dat God ons Zijn onmisbare zegen moge blijven schenken.

Na het indrukwekkend woord van den Aartsbisschop werd het bekende Deora Lux van Joh. Winnubst ten gehore gebracht.

Telegram aan Z. H. den Paus.

Onder luide instemming der vergadering werd besloten het navolgende telegram te zenden aan Z. H. den Paus:

Aan Zijne Heiligheid Paus Pius XII, Citta del Vaticano.

Besturen van alle katholieke organi-saties in Nederland op godsdienstig, cultureel en sociaal gebied met Zijne Hoogwaardige Excellentie den Aartsbisschop van Utrecht in vergadering bijten ter plechtige herdenking van het gouden jubileum van Rerum Novarum en het tweede lustrum van Quadragesimo Anno betuigen den Heiligen Stoel dankba-heid en gehoorzaamheid en vragen en-biedig apostolische zegen.

AALBERSE, Voorzitter.

Slotwoord, waarin hij dank bracht aan de beide inleiders, die niet alleen op zoo voortreffelijke wijze de wereldomvattende betekenissen van de beide encyclieken voor-oegen hebben gesteld, maar die zich bovendien steeds mannen van de daad hebben getoond, wie het gold de sociale orde in christelijken zin te helpen herstellen.

Spr. dankte voorts het Kathedrale Koor, dat het karakter van deze bijeenkomst en het daarin gesprokene in zoo'n harmonieuze omlijsting had weten te plaatsen.

Maar onzen diepsten dank ten slotte aan den altoogen God, die aan de Kerk en daardoor aan de wereld deze groote Pausen op den juiste tijd geschonken heeft.

Met het gebed voor de Nieuwe Gemeenschap en een machtig „Aan U o Koning der eeuwen", werd deze weliswaar sobere, maar indrukwekkende bijeenkomst gesloten.

Gewijde muziek (gr.pl.) — 8.45 Grpl. — 9.15 Voor de huisvrouw. — 9.20 Grpl. — 10.00 Ensemble Amende. — 10.20 Declamatie. — 10.40 Ensemble Amende. — 11.15 Zang met pianobegeleiding. en Grpl. — 12.00 Orgelconcert. — 12.30 Grpl. — 12.42 Almanak. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Omroeporkest. — 1.30 Grpl. — 1.50 Omroeporkest. — 2.10 Voor de vrouw. — 2.30 De Romanen en soliste. — 3.15 Grpl. — 3.30 Sylvestertrio. — 4.00 Grpl. — 4.30 „Josquin des Prés" vragesprek (met Grpl.). — 5.00 Grpl. — 5.15 BNO: Nieuws- en economische- en beursberichten. — 5.30 Grpl. — 5.45 Ensemble Erica Helen. — 6.15 Cyclus „Onze eigen taal". — 6.30 Ensemble Bandi Balogh. — 7.00 BNO: Economische vragen van den dag. — 7.15 De Ramblers. — 7.45 Politiek weekpraatje. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag. — 8.30 „Der Geigenmacher von Cremona", cpera. — 9.30 Berichten (Engelsch). — 9.45 Grpl. — 10.00 BNO: Engelsche berichten, sluiting.

HILVERSUM II 301,5 METER.
Nederlandsch Programma.

6.45 Grpl. — 6.50 Ochtendgymnastiek. — 7.00 Grpl. — 7.45 Ochtendgymnastiek. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Grpl. — 10.00 Morgendienst (Voorbereid door de Christelijke Radio Stichting). — 10.20 Orgelconcert. — 11.00 Declamatie. — 11.20 Grpl. — 12.00 Berichten. — 12.15 Klaas van Beek en zijn orkest. — 12.45 BNO: Nieuws- en economische berichten. — 1.00 Grpl. — 1.15 Musiquette. — 1.45 Grpl. — 2.00 Groninger Orkestvereniging, soliste en Grpl. — 3.30 Voor de vrouw. — 3.45 Ensemble Bart Ekkers. — 4.15 Grpl. — 4.30 Voor de jeugd. — 5.00 Causerie „Jezus en de vrouwen". Voorbereid door de Christelijke Radio Stichting. — 5.15 BNO: Nieuws- en economische- en beursberichten. — 5.30 Omroeporkest. — 6.00 Gespreken met luisteraars. (Voorbereid door het Vrijzinnig Protestantisch Kerkcomité). — 6.15 Omroeporkest. — 6.45 Reportage. — 7.00 BNO: Friesch praatje. — 7.15 Oost-Nederlandsch strijkkwartet. — 8.00 BNO: Nieuwsberichten. — 8.15 Spiegel van den dag of Grpl. — 8.30 De Melodisten en soliste. — 8.50 Orgelconcert. — 9.10 De Melodisten en soliste. — 9.30 Voor de ouders. — 9.45 Grpl. — 10.00 BNO: Nieuwsberichten, sluiting.

Minister Fischböck waarschuwt tegen hamsteren.

HOOG DIVIDENDEN ZWAARDER BELAST.

Hoogere lasten voor het bedrijfsleven ten dienste der sociale politiek.

Dezer dagen is in hotel „Wittebrug“ te den Haag een bijeenkomst gehouden van den Nederlandschen Sociaal-Economischen Kring, waarin commissaris-generaal minister dr. H. Fischböck het woord gevoerd heeft. Aanwezig waren o.m. genoodigden uit het economische leven, leden van het organatie-comité Woltersom en van den raad van volkshuishouding der N.S.B.

Omtrent het gesprokene op deze vergadering kan het volgende worden medegedeeld:

De voorzitter, prof. dr. J. van Loon, opende de bijeenkomst en zeide, dat deze gezien moet worden als een gevolg van het besluit van den Nederlandschen Sociaal-Economischen Kring, die enkele maanden geleden door vertegenwoordigers van het Nederlandsche bedrijfsleven is opgericht, om zich meer naar buiten te gaan bewegen.

De Kring is bedoeld als werkgemeenschap meer op practisch dan op theoretisch terrein. Binnenkort zal men van nadere plannen hooren. De heroriëntering van Nederland op sociaal-economisch gebied binnen het kader van het nieuwe Europa, waarin de „As“ aanspraak mag maken op de leiding, is een dringende eis voor het Nederlandsche volk. Het is dus zaak, dat zooveel mogelijk mannen uit het bedrijfsleven zich aansluiten om aan een nieuwe toekomst van ons vaderland te bouwen.

Herna kwam commissaris-generaal minister Fischböck aan het woord.

Rede van minister Fischböck.

Iedere gelegenheid om met menschen uit het bedrijfsleven samen te komen, om een aantal dingen te bespreken, welke thans aan de orde zijn, juichte spreker toe. Hij begon met enkele opmerkingen over het hamsteren. Hoewel er veel gehamsterd wordt, gaat het om betrekkelijk kleine hoeveelheden. Maar veel schadelijker den de materiele zijde is de morele kant van dit hamsteren.

Met dezen moreelen kant heeft spreker te maken, wanneer hij te Berlijn de belangen van Nederland pleit. Wanneer immers blijkt, dat men in Nederland zich niet strikt houdt aan de bepalingen, welke de distributie-regeling aan de bevolking oplegt, brengt dit gevaar met zich mede, dat men Nederland op het pell van andere bezetten gebieden zou willen omlaag drukken, of dat men minder geneigd zou zijn bij de overbrugging van moeilijkheden te helpen, zoals zich nu b.v. bij de aardappelen hebben voorgedaan.

Het is ook opgevallen, dat de rechter in het verleden veel te lage straffen op overtreders toepaste, hetgeen bewijst, dat de Nederlandsche rechtspraak nog niet de draagwijdte van deze overtredingen beseft en nog niet begrijpt, dat het hier om de grondslagen van het bestaan van het Nederlandsche volk gaat.

Er zijn dan ook nu speciale rechters benoemd om deze sociaal-economische overtredingen te berechten. Minister Fischböck hoopte, dat op deze wijze een eind zou komen aan den sluikhandel.

Vervolgens kwam de commissaris-generaal op de lasten, die op de bedrijven drukken en nog zul'en drukken. Hij

wees, evenals hij dit vroeger deed, op de zeer vrijgeve dividendpolitiek van het meerendeel der bedrijven. Het uitkeeren van zoo hoge dividenden brengt mede, dat meer belasting dient te worden betaald. Wat bijvoorbeeld meer dan 5 of 6 procent uitgekeerd zou worden, dient als belastingobject te worden beschouwd. In dien geest kan men dan ook een belastingwet verwachten.

Spreker wees er daarbij op, dat een vennootschap aan de dividend-belasting kan ontkomen door het kapitaal met de reserves te verhoogen en dus procentsgewijs een lager dividend te bepalen, maar dan voor één keer een percentage der reserves voor den fiscus te bestemmen. Dit percentage zou dan komen te liggen tusschen de 12 % van de dividendbelasting, welke men zou hebben betaald en de 31½ % van de thans geldende winstbelasting. Ook de commissarissen zullen aan de nieuwe belasting het hunne dienen bij te dragen. Een percentage van 20 noemde spr. redelijk en billijk, wanneer de tantièmes niet bovenmatig hoog zijn.

Veel ondernemers gelooven nu, dat zij hun liquide middelen, welke niet verdeeld worden, het veiligst kunnen beleggen in aandelen van bedrijven, die geheel, wat hun aard betreft, vreemd zijn aan het eigen bedrijf. Spreker zeide, dat dit niet te vereenigen is met de plichten van een bedrijfsleider. Hij noemde hierbij als voorbeeld, dat een textielabriek niet tot doel kan hebben zich aandelen aan te schaffen van een oliebedrijf. Wel zou een zodanig bedrijf aandelen kunnen nemen in een veverij of een spinnerij. Doordat er weinig grondstoffen aan te koopen zijn, komt er veel bedrijfskapitaal vrij. Dit mag echter niet in bedrijfsvreemde aandelen worden belegd.

Nog meer zul'en de bedrijven hebben op te brengen en wel in dienst van de sociale politiek. De commissaris-generaal wees er op, dat in Duitschland de bedrijven ten behoeve van de sociale verzekeringen veel meer opbrengen dan hier. Het ligt echter in de bedoeling, dat de Nederlandsche arbeiders, nadat de oorlog is gewonnen, op dezelfde wijze als in Duitschland van de sociale verzekering zullen kunnen profiteren.

Sociale politiek.

Indien ook de noodzakelijke sociaal-politieke maatregelen voorlopig slechts in beschelden mate, zoals door een verbetering der invaliditeitsrente, of zekere hervormingen der Ziektewet, verwekelijkt kunnen worden, zoo is toch, in het belang van een evenredige belasting, als punt van uitgang voor de kostprijsberekening der bedrijven een tijdelijke gelijke belasting naar het loonbedrag noodig.

Ook zullen maatregelen kunnen worden genomen met betrekking tot interne aangelegenheden van particuliere bedrijven, de leiding e.d. Er bestaan echter ten deze geen plannen voor ingrijpende maatregelen.

Het leidende personeel in een bedrijf is van te groote beteekenis voor het geheele economische leven, dan dat de overheid daarover geen zeggenschap zou moeten hebben.

B.v. bestaat 't streven aandeelsoorten met bepaalde benoemingsrechten te scheppen, zoodat de leiding der bedrijven binnen een kring van verwanten of vrienden wordt gehouden. Het ware mogelijk, dat een controle vereischt zal zijn ten aanzien van 't feit, dat slechts de bekwaamste mannen ook als leiders konden optreden.

De voorzitter richtte hierna woorden van dank aan den commissaris-generaal voor zijn interessante rede. Na de voordracht bleef men nog eenigen tijd met den spreker ongedwongen te zamen.

Doss. 5125. N.V. de Wit's Dekenindustrie, Helmond, Hoogeindsestraat 49. Fabricage van wollen, halfwollen en kunstzijden dekens enz. Filiaal te 's Gravenhage, Daendelsstraat 20, opgeheven.

Doss. 7143. P. Verhorevoort, Helmond, Mierlooscheweg 149. Groothandel in aardappelen, groenten, fruit, bananenstokerij, haringinleggerij, vischhandel en café-bedrijf, café genaamd „Terminus“. Groothandel in aardappelen, groenten, fruit, bananenstokerij, haringinleggerij en vischhandel overgegaan aan de firma P. Verhorevoort en Zonen, Helmond.

Doss. 11193. P. J. Verhorevoort, Helmond, Mierlooscheweg 149. Kleinhandel en winkel in aardappelen, groenten en fruit enz. Uitgetr. E. P. J. Verhorevoort Jr., Helmond. Handels. gew. in: Adrianus Verhorevoort. Ingetr. E. Adrianus Verhorevoort, Helmond.

Doss. 11281. J. H. C. Geven, Nuenen, Nederwetten. A. 2. Winkel in kruidenierswaren, suikerwerken, chocolaterijen, koek, biscuits, beschuit, conserven, gedr. vleeschwaren, boter, kaas, eieren, wijnen, likeuren, drogisterij-artikelen, verfwaren, poets- en schoonmaakartikelen, groenten en fruit. Zaak uitgebreid met verkoop van tabak, sigaren en sigaretten.

Katholiek Comité van actie „Voor God“

MOGEN ALLE OUDERS DIT DOEN

Laten de vaders en moeders hun kinderen, ook de kleinste, dagelijks volgens vroom gebruik naar het altaar der verheven Moeder Gods geleiden en hen, tegelijk met de bloemen van hun tuinen en velden en tegelijk met hun eigen gebed en dat van hun kindertjes, aan de H. Maagd aanbieden.

Paus Pius XII

UIT DE PROVINCIE

KEESJE DE RUYTER 16 JAAR OUD.

Hij wordt nu lid van den Ned. Biljartbond.

Bijna drie jaar geleden was Keesje de Ruyter een tijdlang het onderwerp van den dag. Keesje het dertienjarige jongetje uit Waalwijk was een sensatie. Onverwachts kwam daar het bericht uit het Brabantse dorp, dat er een wonderkind was ontdekt, een kereltje dat kon biljarten als maar weinig volwassenen.

Zijn vader, die in Waalwijk een café heeft, had hem opgeleid en de resultaten waren verbluffend. Eerst was Keesje de attractie van het dorp. De Waalwijkers kwamen naar het café om hem te zien spelen en al spoedig kwamen daar ook fotografen en verslaggevers, die binnen een week Keesje in heel het land een bekendheid bezorgden als een Willy den Ouden of een Jan Pijnenburg.

Keesje werd beroemd. Iemand, die nog nooit van Keesje had vernomen, kon onmogelijk doorgaan voor „algemeen ontwikkeld“.

Het duurde niet lang of het jonge Waalwijkertje kreeg een invitatie voor een tournee door Zuid-Amerika en voor talloze séances in ons land.

Op een gegeven moment had vader De Ruyter er niet minder dan tweehonderd thuis liggen!

Toen kwam de nieuwe sensatie Keesje mocht niet in het openbaar biljartdemonstraties geven. Biljarten was arbeid en wie nog geen veertien jaar is, mag nu eenmaal niet werken.

Het werd een geliefkoosd thema voor discussie aan de borreltafel en op visite-avondjes, trouwens overal, waar menschen bijeenkwamen, die de onderwerpen van de dag bespraken. Er was de partij, die beoogde: het is kinder-exploitatie, een kind behoort niet in een café; de andere groep zei: als dat jochie er nou zin in heeft, laat hem dan biljarten en bovendien, waar kun je dat nu anders doen dan juist in een café!

De kantonrechter hield zich ook mee die kwestie bezig, want toen de nog kortgebroekte Keesje een séance te Vught gaf, werd er tegen zijn vader en den impressario proces-verbaal opgemaakt. Er volgde een veroordeeling voor het kantongerecht. De zaak kwam in hooger beroep en de rechtbank te Den Bosch was het met die uitspraak eens.

De kwestie scheen toen uitgemaakt. Maar de kantonrechter te Alphen aan de Rijn oordeelde anders. Volgens hem mocht Keesje, die inmiddels veertien jaar was geworden, wel in café's demonstreren, imdat biljartspel niet valt onder de werkzaamheden in een koffiehuis....

De ambtenaar van het O. M. was het er niet mee eens ging in hooger beroep en tenslotte behandelde de Hooze Raad, de biljartwonder-affaire. De Hooze Raad ver-eenigde zich met den Alphenschen kanton-rechter....

Vreemd genoeg volgden er nadien nog meer processen, waarbij wel veroordeelingen volgden.

De belangstelling ging tanen; maar nu breekt er mogelijk weer een periode aan, waarin het Waalwijkse biljartertje veel van zich zal doen hooren. Donderdag is hij namelijk zestien jaar geworden en zal hij lid kunnen worden van de Nederland-



sche Biljartbond. Wanneer hij eenmaal lid is, kan hij als amateur zijn capaciteiten op het groene laken toonen.

Het is nu de vraag, of Kees in de laatste jaren nog gevorderd is. Maar ook wanneer zijn prestaties niet noemenswaardig zijn verbeterd kan hij nog wel een bal raken. We herinneren ons tenminste hoe hij twee jaar geleden in tien beurten 500 caramboles maakte. Dat gebeurde in een partij tegen den Limburgschen biljarter Poyink.

Na de eerste beurten stond Keesje niet minder dan 150 punten achter. Dank zij drie indrukwekkende series, 168, 123 en 73 kwam hij echter voor te staan en won tenslotte de partij.

Indertijd vermoedde men dat het biljartwonder wel tegen betaling in café's zou blijven spelen. Thans staat het dus vast, dat men andere plannen met hem heeft, namelijk via de N.B.B. deelnemen aan tournoolen, waardoor de mogelijkheid van het behalen van titels voor hem openstaat.

Beroep op Ged. Staten.

Op Woensdag 21 Mei a.s. des middags om half twee zullen Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in het openbaar behandelen het beroep van den hoofdinspecteur van het L. O. in de 1ste hoofdinspectie te Roermond, dato 17 en 28 October 1940, tegen het raadsbesluit van den Gemeenteraad van Gemert op 12 September 1940, tot vaststelling van de vergoeding en van de voor vergoeding in aanmerking komende uitgaven over het jaar 1939, overeenkomstig het bepaalde in art. 103 der L. O.-wet 1920, ten behoeve van de Bijzondere Scholen te Gemert, Schoolstraat B 26, Pandelaar A 130a en A 130b en Binderseind C 117.

ONZE SPORTRUBRIEK

OLYMPISCHE SPELEN BLIJVEN EEN WERELDTOURNOOI.

„De olympische gedachte leeft zelfs in dezen oorlogstijd onverzwakt voort“, aldus uitte zich een dezer dagen de secretaris-generaal van het Duitsch olympisch comité, dr. Karl Diehm in een rede, welke hij voor een talrijk en aandachtig gehoor te Parijs uitsprak. „Deze gedachte komt vooral tot uiting in de praktische uitoefening van het internationale sportverkeer op het geheele vasteland van Europa. Het nationale sportleven werd reeds in de eerste maanden van den oorlog wederom geheel opgenomen en heeft zich inmiddels versterkt en ontwikkeld tot op internationaal terrein. De verbodering op sportgebied tusschen Duitschland en Frankrijk is een hecht fundament geworden voor de internationale ontwikkeling van het sportleven.“ Aan het slot van zijn rede verklaarde dr. Diehm, dat de Olympische Spelen, internationale spelen zullen blijven, waaraan alle landen van de wereld zullen blijven deelnemen. Natuurlijk zullen tot deze spelen alleen die landen kunnen worden toegelaten, waarvan verwacht kan worden, dat zij bereid zijn op sportieve en eerlijke wijze zich in den strijd te mengen. Europa echter zal garant moeten blijven voor deze spelen, welke tevens een feest zullen zijn der schoone kunsten.

Voetbal

P.S.V. reist naar Be Quick.

Helmond andermaal ten strijde.

Kolping naar R.K.T.V.V. en Helmondia naar Zwaluw, OM HET KAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND.

P.S.V. reist morgen heelemaal naar Groningen om daar Be Quick te bekampen, die haar start in deze landscompetitie nog doen moet. Omtrent de kansen der beide ploegen kan men waarlijk niet veel zeggen. Het begin van dezen strijd om de hoogste voetbaler heeft immers al onverwacht groote verrassingen gebracht. Neem maar het schitterende debuut van Heracles, die op eigen terrein A.D.O. geen kans gaf, om den Zondag daarna P.S.V. op eigen terrein te verslaan op een zoo gedeceerde wijze, dat vriend en vijand er door geïmponeerd werd. Wie had die kracht in de Almeloërs vermoed? Het is daarom dat we

ook met betrekking tot den wedstrijd Be Quick—P.S.V. de noodige voorzichtigheid in acht te nemen zullen hebben. Afgaande evenwel op den gang van zaken in vorige landscompetities zou men geneigd zijn P.S.V. een kans, minstens op een gelijk spel te geven. We hopen het beste voor de Zuidelijke kampioenen die bij een eventuele nederlaag hopeloos achterop zouden raken.

Heracles speelt thuis tegen V.S.V. en op het eerste gezicht zou men geneigd zijn, aan te nemen dat de thuisclub ook weer hier aan het langste eind zal trekken. Daar staat tegenover, dat V.S.V. zeker op papier nog de sterkste rivale van de Oostelijken is en zich van dit feit wel terdege bewust zal zijn. We wachten met belangstelling af V.S.V. Heracles' opmarsch, die reeds nu min of meer in het teken van de onweerstaanbaarheid is komen staan, zal kunnen stuiten.

HET ZUIDEN.

1e klasse.

Op onverwachte wijze is de competitie hier weer aan het draaien gegaan. Limburgia heeft geprotesteerd en gelijk gekregen, men kent de geschiedenis, en nu moet Helmond morgen andermaal ten strijde tegen Noad, thans evenwel op eigen terrein. Helmond zal moeten bewijzen een overwinning zonder den door Ridder van Rappard geconstateerden bijmaak op Noad te kunnen behalen.

Helmond heeft dus momenteel 14 winstpunten. Limburgia eveneens en Roermond 13. Men kan nu zelf wel weer uitzoeken welke mogelijkheden er zich morgen weer voor kunnen doen. Het veiligste voor Helmond is morgen andermaal te winnen in het ongunstigste geval krijgt Helmond nog een beslissingswedstrijd te spelen.

B.V.V.—Willem II spelen haar laatste wedstrijd. Wellicht deelt men de punten,

2e klasse C.

Kolping moet naar R.K.T.V.V., die nu definitief veilig is. Veel heeft de wedstrijd dus niet om het lijf. We verwachten een overwinning van de roodbroeken, die zich daarmee weer eenigszins zouden rehabiliteeren van de tegen W.S.C. geleden nederlaag.

Helmondia speelt haar laatste wedstrijd tegen Zwaluw. De Vughtenaren hebben nog één punt noodig om niet gedwongen te zijn 'n beslissingswedstrijd tegen Nevelo of b.v. Top te spelen. Uit de twee wedstrijden die de Zwaluw nog te spelen heeft zal en moet die ene punt komen. Men mag dus aannemen, dat Helmondia het niet gemakkelijk hebben zal.

Een interessante wedstrijd mag men

DE DOLLE BENDE

TEKST en TEKENINGEN

• VAN KO KOSTER •

Met de onversaagdheid van iemand die het al jarenlang gewend is, sprong Panatoni in het zadel.

Eerst liet hij het paard eens flink stelen, dat het stof en het stroo in het rond vloog. Dan met een ruk wendde hij het paard naar de hoge brede deuren en reed in een dikke stofwolk de keiweg op.

Op den hoek van het dennebosch keek hij eens naar rechts en links om vast te stellen welke richting hij nemen zou: dan opeens wendde hij den teugel naar het dorp en galoppeerde in de richting van het dorpsplein.

Voorzichtigheidshalve hield hij zijn rechterhand op het pistool, met de andere voerde hij losjes de teugel.

Een van de boeren, die buiten een beette had zitten vissen was de eerste dien hij ontmoette.

Deze week echter aanstands verschrikt achteruit om den woestelling door te laten.

Panatoni grijnsachte eens, maar scheen het niet de moeite te vinden den visser ook maar met één blik te verwaardigen.

verwachten tusschen De Valk en Schijndel. De sterkte der ploegen loopt niet veel uit elkaar en het is best mogelijk, dat er warmjes om de winst gevochten wordt.

Top zal zonder twijfel alles in het werk stellen om morgen W.S.C. de les te lezen. De Osschenaren zijn immers de eerigen die in puntental nog onder Nevelo komen, een eventuele overwinning brengt hen meteen in veiligheid. Deze wedstrijd is voor de gasten dus een zo'n beetje kwestie van levensbelang en daarom zal het er in Waalwijk morgen zeker krullen.

S.V.D.—Brabantia is alleen voor de gasten van belang die eveneens nog tenminste één punt op Nevelo moeten uitloopen. We zijn benieuwd of Brabantia het tot een gelijkspel zal kunnen brengen.

4e klasse H.

Eli reist morgen naar Veghel om Blauw-Geel slag te leveren. Winnen de Lieshoutenaren — en daar is alle kans op — dan zijn ze kampioen.

H.T.M.S. dient op eigen terrein van Deurnia te winnen.

Helmondia 2 gaat naar Deurne, die nog geen enkel winstpunt heeft. Zullen de roodbaadjes er misschien een veer laten?

Reserve 2e klasse B.

Helmond 2 moet morgen van E.S.V. 2 winnen. In dat geval komt er — waar P.S.V. 4 niet promoveeren kan — een beslissingswedstrijd tusschen Brabantia 2 en Helmond 2.

Kolping 2 gaat Tivoli 2 bekampen, wat de roodbroeken waarlijk niet zoo zwaar mag vallen. Een overwinning zit er van alle kanten royaal in!

BOVA
LEVERT IEDER GEWENSCHTE
CARROSSERIE.
Het adres voor
UITDEUKEN en SPIJTEN van luxe wagens
Tevens STOFFEERINRICHTING.
Fa. J. BOTS, Valkenswaard, Telef. 21.

Wielrennen

BUYSSE REED SNELLER DAN DE DIEF.

De Belgische wegrenner Achiel Buysse, winnaar van de „Ronde van Vlaanderen“ van dit jaar, heeft een dezer dagen op zeer bijzondere wijze een premie van honderd francs gewonnen, aldus de Tel.

Tijdens een trainingstocht door het Vlaamsche land ontmoette hij een uit tegenovergestelde richting komende fietser, die in stormende vaart een groepje van drie boeren trachtte te ontvluchten. „Houdt den dief!“ schreeuwden die boeren, zoodra zij in den trainenden wielrenner juichend den grooten kampioen Buysse herkend hadden. Onmiddellijk maakte Buysse rechtsomkeert, den fietserden d'ef achterna, en het was, alsof hij naar de finish van een nieuwe Ronde van Vlaanderen spurtte.

De snelle dief was niet tegen Buysse opgewassen en na enkele minuten reeds keerde de kampioen, den dief bij den kraag, bij den bestolen boer en diens helpers terug. „En dat is voor jou“, zei de bestolene, terwijl hij Buysse een briefje van honderd francs in de hand drukte. „Nooit van m'n leven heb ik zo'n sprint gezien; awel, ge zijt 'nen echten Buysse!“

RETRAITEHUIS CENAKEL, TILBURG.

Retraites.

- 31—3 Juni Meisjes (Pinksteren).
- 7—10 Juni Meisjes die streven naar een hooger goddienstig leven in de wereld.
- 14—17 Juni Zetelricen v. h. Retraitewerk.
- 17—20 Juni Dames Middenstand.
- 21—24 Juni Meisjes.
- 24—28 Juni Dames deffigen stand.
- 28—1 Juli Meisjes.
- 8—11 Juli Derde Orde v. d. H. Franciscus.
- 12—15 Juli Meisjes.
- 18—21 Juli Meisjes van 15—17 jaar.
- 21—24 Juli Huismoeders.
- 29—30 Juli Meisjes.
- 2—5 Aug. Meisjes.
- 5—9 Aug. Dames Onderwijzeressen.
- 18—21 Aug. Ongehuwde Dames.
- 21—25 Aug. Dames Onderwijzeressen.
- 25—28 Aug. Derde Orde v. d. H. Franciscus.
- 28—31 Aug. Mariale Retraite.

Uit de Geschiedenis van Mierlo.

Twee Kerkvorsten.

VIII.

Mierlo mag er op roemen, de geboorteplaats te zijn van twee kerkvorsten, twee bisschoppen, waarvan één zelfs tot de naaste medewerkers van den Paus, tot kardinaal, verheven werd.

Kardinaal Willem van Enckevoirt is de enige Nederlander geweest, die tot deze hoge waardigheid geroepen werd, vóór dat hij in de twintigste eeuw in Kardinaal Van Rossum zijn opvolger als Nederlands kardinaal kon begroeten.

Kardinaal van Enckevoirt werd geboren omstreeks het jaar 1464. Voigens overlevering zou het geboortehuis bestaan hebben in het gehucht Berenbroeck. Sommigen beweren, dat hij uit een oud-adellijk geslacht geboren werd, doch meer waarschijnlijk is, dat zijn vader een ferme, velleitende boer geweest is, die er een eer in stelde zijn zoon voor priester te laten studeren. In die dagen, toen er nog geen speciale seminaria bestonden, bracht zo'n studie zeer veel bezwaren en moeilijkheden mee. Zijn eerste leertijd bracht Willem door op de fraterschool van de Broeders des gemeenen Levens te 's Hertogenbosch. Evenals zovele anderen, ging onze Mierlose student daarna naar de Universiteit van Leuven. Een van zijn professoren was daar Adriaan van Utrecht, de latere Paus, met wien hij toen reeds een hechte vriendschap sloot. Na enige jaren zette van Enckevoirt in Rome zijn studies voort. Daar werd hij ook wellicht priester gewijd. Van zijn allereerste priesterlijke werkzaamheden is niet veel bekend. In 1497 komt hij in onze geschiedenis voor als pauselijk hofbeambte; na enige jaren was hij pauselijk kamerheer en schrijver of, zoals wij nu zouden zeggen, notaris. Hij was zaakgelastigde bij de H. Stoel voor Hertog Philips van Bourgondië en later voor Karel V. Daardoor kreeg hij veel invloed bij de hogere bestuurders der Kerk. Dat zal er wellicht heel wat toe hebben bijgedragen, dat zijn landgenoot en vriend op 9 Januari 1522 als Adriaan VI op de pauselijke troon geroepen werd. De nieuwe paus schonk hem weldra voornamelijk ambten, waardoor die hem altijd in zijn naaste omgeving kon houden, zodat van Enckevoirt hem steeds met zijn raad en voorlichting kon ten dienste staan. Tijdgenoten prezen van Enckevoirt als „de helft van Adriaan's hart en ziel". Deze noemde hem zelfs meermalen zijn „ouden en besten vriend". Toen de paus zijn einde voelde naderen, riep hij voor het laatst de kardinalen bij zich, om hun mee te delen, dat hij van Enckevoirt tot kardinaal wilde benoemen. Niet al de kardinalen waren daarmee ingenomen, maar nochtans zette de paus zijn plan door en vier dagen vóór zijn dood, bracht hij dit besluit ten uitvoer. Van Enckevoirt is de enige kardinaal geweest, dien de paus in zijn kort pontificaat benoemd heeft.

Bij een oproer te Rome in 1527 werd van Enckevoirt's paleis geplunderd en gebrandschat op een waarde van 150.000 ducaten. Dat was wel een hele zware slag voor den kerkvorst, maar toch hield hij nog ruime omstroom over. Want, zoals het in die dagen meer ging, de hoge geestelijken hadden verschillende eervolle betrekkingen, waaraan grote inkomsten verbonden waren en die zij door plaatsvervangers lieten waarnemen. Zo genoot van Enckevoirt behalve zijn inkomsten uit de betrekkingen aan het pauselijk hof, de opbrengsten van ruim 20 beneficies in en bij de Nederlanden. Hij was o.a. aarts-priester van Kempenland, proost van Oudmunster te Utrecht, proost van Tongeren en van St. Rombout te Mechelen, deken van St. Jan te 's Hertogenbosch en kanunnik in de O. L. V. kerk te Antwerpen. Bovendien werd hem de opengevallen bisschopszetel van Utrecht in 1529 aangeboden. Maar evenmin als het bisdom Tortosa bestuurde hij dit zelf.

Die rijke en overvloedige inkomsten gebruikte de kardinaal voor een groot deel voor goede werken te doen. Want voor zich zelf had hij het niet nodig; hij leefde altijd hoogst eenvoudig. Over een van zijn meest bekende stichtingen, het Apostelhuis te Mierlo-Hout vertelt ik later nog wel eens.

Van Enckevoirt stierf in 1534 te Rome en werd er in een van de vele kerken begraven.

De tweede kerkvorst, die in Mierlo het levenslicht aanschouwde was Goord van Mierlo, de tweede bisschop van Haarlem. Goord of Godefridus van Mierlo werd 2 Februari 1518 geboren. Volgens sommige geschiedvorsers zou hij een neef geweest zijn van den kardinaal. Over zijn ouders, noch over zijn eerste kinderjaren is ons iets bekend. Op 16-jarige leeftijd trad de jonge Goord als novice in het Dominicanerklooster te 's Hertogenbosch. Hij studeerde voor priester en bekleette daarna in de Dominicanerkloosters te 's Hertogenbosch en Utrecht zeer voornamelijk ambten. In Utrecht was hij zeven jaren lang prior of overste.

Pater van Mierlo moet een buitengewoon weisprekend redenaar geweest zijn. De roep daarover ging zelfs ver over de grenzen van het land. Meermalen werd hij door den bisschop van Utrecht uitgenodigd bij feestelijke gelegenheden in de Dom te prediken.

Toen in 1558 het generaal kapittel van de Dominicanen gehouden werd, was pater van Mierlo de afgevaardigde daarheen voor de Nederlandse provincie. Bij die gelegenheid werd hij door den Generaal der Orde gepromoveerd tot doctor in de theologie. Bij dit bezoek aan Rome leerde pater van Mierlo kardinaal Michele Ghislieri kennen, met wien hij zeer bevriend werd. Als Paus Pius V zou deze kardinaal later de Stoel van Petrus beklimmen.

Kort na zijn terugkeer in de Nederlanden werd van Mierlo tot provinciaal van de Nederlandse Dominicanerorde gekozen. Tien jaren lang zou hij dit hoge ambt bekleden.

Zoals men zich uit de geschiedenislessen op de school mogelijk nog herinneren zal, slaagde Koning Filips II erin in 1559 in de Nederlanden een aantal nieuwe bisdommen opgericht te krijgen. Grote moeilijkheden deden zich daarbij voor, zodat het zelfs niet mogelijk bleek om in alle nieuwe

bisdommen een bisschop geplaatst te krijgen. Ook bleek het niet altijd even gemakkelijk om in die moeilijke en veelbewogen tijden de meest geschikte persoon voor zo'n hoogstverantwoordelijke post te vinden. Dat bleek bijv. in het bisdom Haarlem, waar de eerste keus van een bisschop niet tot de gelukkigste mag gerekend worden.

Door de landvoogdes Margaretha van Parma werd bij de oprichting der nieuwe bisdommen de aandacht van den koning op van Mierlo gevestigd voor de bezetting van de bisschoppelijke zetel van Gent. Een ander werd er echter benoemd. Toen in 1569 Nicolaas van Nieuwland als bisschop van Haarlem moest aftreden, werd van Mierlo als zijn opvolger aangewezen. Tegelijk werd hij abt van Egmond. Deze twee waardigheden vielen steeds samen. Uit het inkomen van den abt moest de bisschop bestaan. Door bisschop Franciscus Sonnius, de vroegere bisschop van 's Hertogenbosch, maar toen bisschop van Antwerpen, werd van Mierlo op 11 Februari 1571 in de St. Pauluskerk van die stad tot bisschop gewijd.

Heel wat moeilijkheden en misstanden had de nieuwe kerkvorst uit de weg te ruimen en vele daarvan wist hij door zijn grote wilskracht ook te boven te komen. Maar door de troebelen van 1572 werd plotseling aan het werk van den ijerigen bisschop een einde gemaakt. Op 3 Juli 1572 koos Haarlem, evenals zoveel andere steden in Holland, de zijde van den Prins van Oranje, onder voorwaarde, dat priesters en kloosterlingen met rust zouden gelaten worden. Dat werd beloofd, doch drie dagen later werden alle kerken en kloosters der stad geplunderd en de bisschop genoodzaakt de vlucht te nemen

Wat Landbouwer en Tuinliefhebber interesseert.

VAN WEEK TOT WEEK IN DEN TUIN.

Gewoonlijk planten we in de week tusschen 18 en 25 Mei de planten, die meer warmte verlangen dan de meeste van onze tuingewassen, zoals tomaten, knolselderie, eenjarige zaaiplanten, geraniums enz. Dit jaar met zijn koud voorjaar heeft de groei van deze gewassen echter zeer vertraagd. Bovendien kan het deze week ook wel te koud zijn. Daarom zouden we ieder den raad willen geven, met de genoemde gewassen nog een week te wachten. We geven daar trouwens ook niet veel op toe, omdat ze door de warmere dagen dan ook sneller groeien. Zij, die tomatenplanten hebben, die niet in een bloempot opgekweekt zijn, kunnen ze deze week wel zetten, maar bedek ze dan nog iedere nacht met een bloempot of zet er dag en nacht een inmaakglas over. Bij droog weer willen zulke planten ook niet zoo gemakkelijk aangroen. Het is daarom nuttig, dat we voor elke plant een groot rabarberblad hangen of een dakpan er voor zetten. Bij droog weer blijft deze bedekking tegen de zon minstens een dag of vijf bestaan. Tomaten verlangen een zonnig, warm plekje, liefst beschut tegen de winden uit het Noorden en het Oosten. De plantafstand is 70 cm. Plant ze zoo mogelijk in een lange rij. Dan kunnen ze allen het meeste van de zon profiteren. Hoe zonniger ze staan, hoe meer en hoe vroeger we ervan kunnen oogsten. Bemest ze rijkelijk met kali en geef niet te veel stikstofmest. De laatste drijft te zeer de bladvorming, die bij de tomaat toch al zoo sterk is. Zet bij elke plant een stok van minstens een meter hoogte, en bind ze direct na het planten vast, omdat ze zoo gauw stuk waaien.

Knolselderijplanten zullen deze week nog wel niet verkrijgbaar zijn. Daarom zullen we de teelt van dat gewas de volgende week behandelen.

Schenk deze week ook uw bijzondere aandacht aan de onkruidbestrijding. Het kleinste onkruid is het beste te vernietigen. Wie op rijen zaaid heeft al heel weinig moeite met dat werk. Als die 'smorgens voor een droge dag eens met de schoffel langs de rijen gaan is 's avonds de grootste ongerechtigheid verdwenen. Het is dan wel goed, maar niet noodzakelijk, dat we het losgeschoffelde onkruid bij elkaar harken. Daar wordt de tuin mooi van en het succes is veel grooter. Het is thans ook van veel belang, dat we den grond tusschen de gewassen geregeld boven los houden. Dan kan er lucht in den grond voor de wortels, maar het grootste voordeel is, dat de grond niet zoo gauw te droog wordt. Alleen het losgemaakte laagje droogt dan. Bij rijenteelt is dus de onkruidbestrijding zeer eenvoudig. Toch moeten we ook eens tijd langs de rijen gaan om het onkruid, dat in de rijen zelf staat zorgvuldig te verwijderen. Dit plukken moeten we echter niet op een zonnige dag doen, omdat we ook allicht enkele planten los trekken, die dan ook afsterven.

Mogelijk kunnen we deze week ook al enkele rijen wat uitdunnen. Gewassen, die te dicht staan, brengen minder op. Zoo moet kropsla op 25 cm. komen staan. Dit dunnen kan bij sommige gewassen het beste met de schoffel gebeuren. We laten dan op de gewenste afstanden telkens een paar plantjes staan, die we dan later nog met de hand op één zetten.

KAMERPLANTEN IN DEN ZOMER.

Voor al in deze tijd worden veel kamerplanten aangekocht. Het viel ons dezer dagen op, dat velen nog weinig begrip schijnen te hebben van de verzorging van die planten. De meeste komen uit een warme vochtige kas van een bloemist. Toen we ze daar kochten, stonden ze frisch en fleurig. In onze kamer gaan sommige dan al na enkele uren slap hangen. De bloemist krijgt dan de schuld, terwijl die bij ons zelf ligt. Onze huiskamerlucht is in den regel veel droger dan die in de broeikas van de bloemisten. De planten verdampen daar ongewoon veel water, met het gevolg, dat ze slap gaan hangen. Het enige wat we dan doen kunnen is de planten in lauw water te zetten en een nacht in den kelder te plaatsen. Den volgende morgen zien ze er weer frisch uit. Vooral primula's, cineraria's en glorioles, hebben van het boven-

Hoofdprijzen? **Mijnhardtjes** helpen veilig en vlug. Doos 10 en 50ct.

naar de Zuidelijke Nederlanden. De zes volgende jaren zijn de meest kommerciële jaren van zijn leven geweest. Ondanks al zijn werken en moedig trotseren van gevaren, verloor hij in zijn bisdom alle macht en zag hij alle kerken geplunderd en door de Geuzen in bezit genomen.

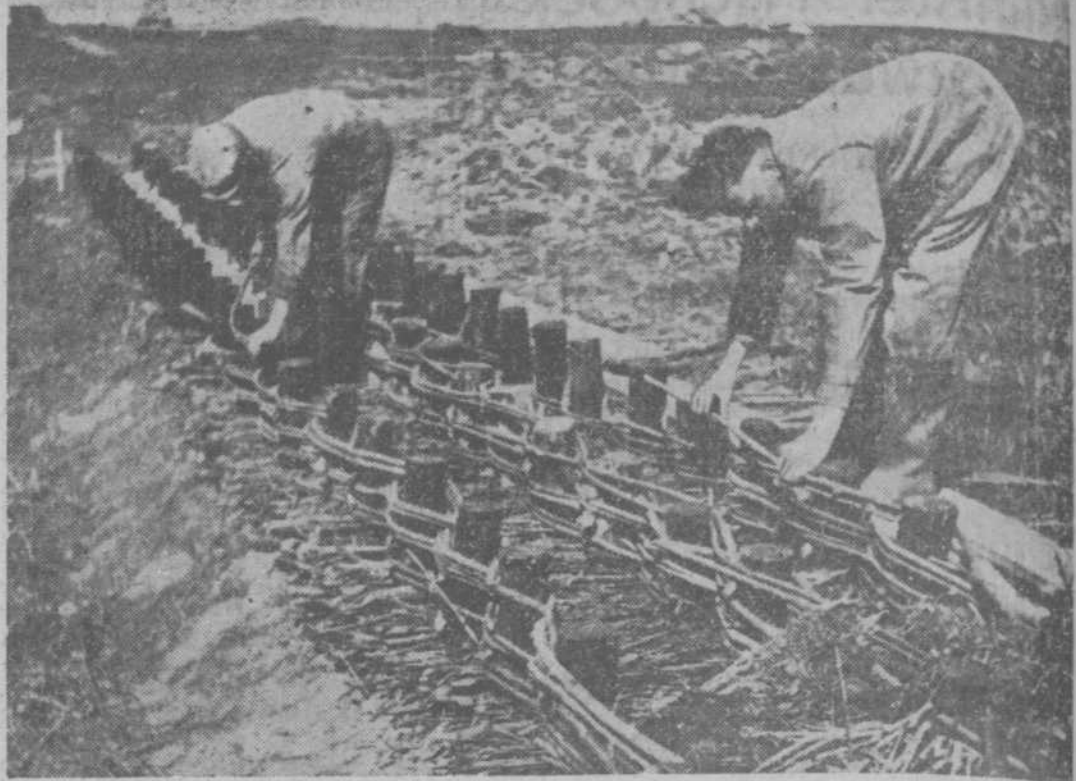
Ternaauwernood ont kwam de bisschop in September 1578 aan de handen van de soldaten, toen deze zijn kathedraal te Haarlem binnendrongen.

Als veehandelaar verkleed wist de kerkvorst de stad te onvluchten. Noot keerde hij er nadien nog terug. Te voet ging de vluchteling naar Amsterdam en vandaar over Utrecht naar Bonn en Munster. Spoedig daarna maakte hij een reis naar Rome.

In 1582 werd van Mierlo aangesteld als wij-bisschop van Munster met een inkomen van 100 goudgulden 's jaars. Dat was geen vorstelijk inkomen. De bisschop woonde heel eenvoudig samen met een anderen pater, die prediker was in de Dom en beschikte slechts over één enkel kamertje, dat nauwelijks beschutting bood tegen regen en kou.

Jarenlang leefde de bisschop als „balling 's lands." Maar toch zou hij niet als balling sterven. Op 30 Januari 1587 kwam Deventer weer in handen van de Spanjaarden. Op verzoek van Parma kwam van Mierlo naar die stad om er de ontvreemder en onteerde kerken en kapellen opnieuw te consacreran. Een paar maanden later viel hij als slachtoffer van de pest. Zijn lijk werd in een gemetseld graf in de St. Lebuinuskerk bijgezet. (Wordt vervolgd).

JAC. HEEREN.



Geen schoeiing van beton of ijzeren balken. — Wie niet sterk is moet slim zijn, zegt het spreekwoord. De oplossing is gevonden in het vlechten van rijnhout. De ruimten tusschen de drie „vlechtuinen" worden opgevuld met rietzoden. (Pax Holland)

lijk en af en toe wat mest in het gietwater doet ze goed. Voor het buitenzetten kunnen we ze ook een grotere pot geven. Dan bestrijken we de nieuwe pot van binnen met een laagje dikke koemest, als we die kunnen bemachtigen. Als die mest na een paar dagen hard en droog geworden is zetten we de plant in den pot. Zulke planten hebben den heelen zomer geen mest noodig en groeien als kool.

ASPERGES.

Nog steeds heerscht er een vrij groote onbekendheid met den groei van de asperges. Toch is de verklaring hiervan een van de grondwaarheden, die onvoldoende gekend wordt. De groote meerderheid kent maar één voeding bij de plant; dat is de voeding door de wortels. Deze halen de meststoffen uit den grond en verzorgen zoo de plant. Dit is slechts een deel van de voeding, namelijk de organische. Er bestaat echter ook een voeding van uit de bladeren. Deze vormen uit water en koolzuur zetmeel, suiker en andere koolhydraten. Deze noemen we de anorganische voeding. Door de blaren en de andere groene deelen kan dit voedsel worden verzameld. Een plant met uitsluitend witte bladeren is ten doode gedoemd. Een plant die wij geregeld af zouden blaren, moet sterven.

Hierin zit de verklaring van den groei der asperges. We planten ze in Mei, ze groeien en verzamelen met de groene deelen en de wortels voedsel, dat bij het afsterven in October in de dikke vleezige wortels wordt opgeslagen. Ook het tweede jaar verloopt de zaak precies hetzelfde. Het derde jaar, als we gaan steken, zit het heel anders in elkaar. Boven de plaats waar de asperges uit moeten komen zetten we een rug grond. De groeiende asperge komt met heel veel moeite boven en wordt dan afgestoken, dicht bij de plant, dus 25 cm diep. De plant probeert opnieuw een scheut naar het licht te sturen en weer wordt die afgestoot. Dit herhaalt zich vijf of tien maal. En nog steeds heeft de plant geen groene deelen om voedsel te verzamelen. Al de gestoken asperges werden dus gevormd uit het voedsel, dat in de wortel was opgeslagen. Rond Sint Jan houden we met steken op en om de planten gauw in

het licht te hebben, steken we de ruggen iets af. Een week later staan alle planten boven den grond, worden groen en beginnen voedsel te verzamelen. Hoe meer stengels, hoe dikkere stengels, hoe weelderiger groen, des te meer kans hebben we om het jaar daarop weer veel asperges te steken. In 1940 wordt dus uitgemakt of we in 1941 een flinke oogst hebben en in 1941 voor 1942.

Dit is ook de verklaring er van, dat we nooit te veel rabarberstelen in eens mogen trekken en dat we daarmee in Juli op moeten houden. Telkens moet het blad weer reservevoedsel verzamelen, dat in de wortels wordt opgeslagen.

Als we de asperges laten doorgroeiën begint het mest in den grond eerst, zijn werking.

SPINAZIE.

Tot de heel enkele groentesoorten, die we niet op rijen zaaien hoort de spinazie. Zaaien we die op rijen, dan moeten we met snijden wachten tot die werkelijk behoorlijk groot is. Zaaien we heel dicht en niet op rijen, dan kunnen we al snijden, als zij een halve vinger lang is. Snijden we te kort, dan is het groeipunt weg en is het afgeloopen. Snijden we alleen de blaadjes en niet het hart weg, dan groeit de spinazie door en kunnen we gerust nog een keer snijden, als we haar heel goed nat houden. Het motief: gemakkelijke onkruidbestrijding telt bij spinazie ook niet, omdat dat niet noodig is.

BIJEN.

De armoe duurt nog voort. Jammer genoeg proberen veel imkers met lapmiddelen om de zaak in orde te houden. Voeren is goed, maar dat moet flink gebeuren om nog eens kans te maken. Half Juni, misschien dit jaar begin Juli begint de klaverdracht. Zes weken van te voren moeten we de kast vol eitjes of broed hebben, omdat van el tot haalbij 6 weken duurt. Van de klaver moet de Zondag komen, de hel krijgen we er nog bij (gewoonlijk weinig genoeg). Met de korven is het al net zoo. Toch zal er in Mei niet licht een behoorlijke zwerm komen, en we zouden ze zoo graag hebben. Regelmatig voeren 1/2 L of iets meer per dag, zelfs al halen ze iets, is het middel.

BURGERLIJKE STAND.

GEMERT.

Geboren: Clara H. M. dochter van G. C. Vereijken en van H. Hazenveld. — Johanna M. F. dochter van A. v. d. Elsen en van F. Mickers. — Marinus W. zoon van J. A. v. Schijndel en van M. Vos. — Antonius Chr. zoon van J. H. Mezenberg en van L. H. Deenen. — Wilhelmus A. zoon van W. v. Schaik en van J. M. Verhagen. — Adrianus A. M. zoon van M. Janssen en van C. M. Otten. — Johannes H. zoon van J. G. Leleij en van J. H. v. Luijk. — Antonia M. dochter van F. Th. v. Kessel en van P. v. Zeeland. — Hendricus J. zoon van G. Werts en van A. P. v. Erp. — Johanna A. M. dochter van G. P. v. Stiphout en van H. v. Extel. — Catharina H. dochter van A. M. Vogels en van J. v. d. Laar. — Martinus G. M. zoon van M. Bos en van P. M. Bardoel. — Martinus J. M. zoon van J. v. d. Wetering en van A. A. v. d. Heuvel. — Antonius J. zoon van Th. v. d. Burgt en van A. v. d. Nieuwenhof. — Theodora P. J. dochter van P. M. M. Remmen en van J. M. Witsiers. — Gertruda M. dochter van F. Sterken en van M. v. d. Heijden. — Cornelia M. dochter van C. v. Lieshout en van A. M. Dijksebloem.

Overleden: C. Cornelissen, 78 jaren. — H. Baggermans, echtgenoot van G. J. Truijen, oud 73 jaren. — J. Mellis, echtgenoot van H. M. Smits, oud 77 jaren. — Th. v. d. Kerkhof, oud 83 jaren.

Gehuud: J. A. Leenders, magazijnknecht te Gemert en J. M. v. Schijndel, z.d. te Gemert. — J. J. Deckers, mijnwerker te Nuth en H. L. Gruijters, dienstbode te Gemert. — J. M. Donkers, landbouwer te Boekel en J. J. Megens, landbouwer te Gemert. — J. C. Verkamp, landbouwer te Gemert en C. v. Ansem, landbouwer te Bakel. — H. Hielemans, landbouwer te Erp en L. A. Verkamp, landbouwer te Gemert.



Natuurschoon in gevaar. Tengevolge van de uitbreiding van het dorpje Stein aan de kolenhaven van het Julianakanaal dragen de overblijfselen van de oude wallen, welke om hun natuurschoon zeer bekend zijn, in het gedrang te komen (Het Zuiden)

Er mag van zonsondergang tot zonsopgang geen enkele lichtstraal, geen enkel lichtschijnsel de donkerte rond uw woning doorbreken.